

Índex

Carta del Presiden <i>Letter from the President</i>	1-3
Actes	3-4
Nous Socis <i>New Members</i>	5-6
Biografies Becaris <i>Biographyies from Fellowships</i>	7-11
Activitats del Casal <i>Casal activities</i>	11-14
Articles <i>Articles</i>	15-31
Recepta <i>Recepie</i>	22-23
Entrevista <i>Interview</i>	34-36
Viatjant per Califòrnia <i>Travel</i>	37-40

Casal dels Catalans
de Califòrnia

po box 91142
Los Angeles, Ca 90009
tel. +1 310 640 88 47
info@casalcatalalosangeles.org
www.casalcatalalosangeles.org
Segueix-nos a Facebook a
Casal dels catalans de Califòrnia

Carta del President

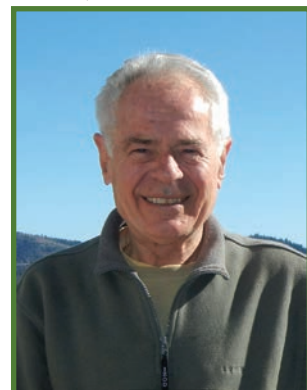
He estat a Catalunya durant més d'un mes aquesta tardor. En part, era per a ajudar a la promoció anual dels Beques Balsells. Aquestes beques s'ofereixen a estudiants catalans a les escoles d'enginyeria per fer un màster a diverses universitats americanes: Universitat de Califòrnia a Irvine (UCI), Universitat de Colorado a Boulder (UC Boulder) i Universitat de Colorado a Colorado Springs (UCCS). I aquest any se n'hi ha afegit una de nova, la Universitat de Califòrnia a Davis (UC Davis), per a estudiants que vulguin cursar el màster en Agricultura o Viticultura. Aquesta és l'única universitat americana que ofereix màsters en aquesta modalitat. A Catalunya, cada tardor, es fan presentacions a 10 universitats per a donar a conèixer la beca als estudiants. Actualment hi ha facultats d'enginyeria a totes les províncies catalanes; a Lleida n'hi ha una per a enginyers agrícoles, a Tarragona la Universitat Rovira Virgili té escoles d'enginyeria tècnica relacionades amb la viticultura, a Girona hi ha l'Escola Politècnica Superior i a la ciutat de Barcelona hi ha 5 universitats politècniques i dos més a les rodalies (Terrassa i Bellaterra). Diversos professors de les universitats americanes involucrades amb la Beca Balsells fan les presentacions en aquestes escoles on sempre hi assisteixen molts estudiants. Una nova modalitat de la beca permet, a estudiants que fan l'últim curs de carrera, fer el projecte de fi de curs a una de les universitats americanes.

Les beques Balsells es van iniciar a finals dels anys 90 i des de llavors més d'un centenar d'estudiants catalans han passat per les seves files, sempre deixant una bona imatge de Catalunya. A UCI van organitzar una vegada un grup de castellers, s'anomenaven els California Kids i a UC Boulder el grup de becaris van formar una associació anomenada els CuCats.

Al Casal, els becaris de UCI ens ajuden amb el Butlletí i especialment en els aplecs preparant les paelles, netejant i portant els estris al nostre magatzem. Sense la seva ajuda no sé pas com ens en sortiríem.

El Pere Balsells, que havia estat president del Casal fa uns anys, ha establert la Fundació Balsells que donarà continuïtat a aquestes beques durant els pròxims anys, quan tant ell com jo haguem passat a una altra vida, i amb això, esperem, donarà també continuïtat al nostre Casal.

En aquest butlletí trobareu diversos articles d'un caire històric. Mentre estava a Barcelona vaig assistir a una conferència de Santiago Suñol

Pere Garriga

CRÈDITS

Editora en cap

Ornella Torralba

Co-editor

Pere Garriga

Correctors, Traductors/es

Silvia Comas Òlivas

Pere Garriga

Col.laboracions

Gemma Repiso i Puigdeliura

Silvia Comas Òlivas

Carme Roig

Anna Torrents

Estel Carbó

Pere Garriga

Disseny

Ornella Torralba

Les opinions expressades al
Butlletí són les dels autors/
res dels articles

Amb el suport de la

Generalitat
de Catalunya

CARTA DEL PRESIDENT

per Pere Garriga

Molina que acabava de publicar un llibre titulat Epopeia Californiana de Catalans i Illencs (1764-1848). Naturalment era un títol que m'atreia, vaig trobar que havia escrit un llibre molt ben documentat sobre la presència catalana en l'expedició i colonització de l'Alta Califòrnia. En el Butlletí hi trobareu una ressenya.

A Catalunya s'està vivint una època d'intens moviment independentista. El vot del 28 de setembre va donar com a resultat la divisió del poble en dues parts, una a favor i l'altra en contra. No només això, sinó que el mateix partit del president de la Generalitat, CiU, s'ha dividit. La política sempre ha estat un joc complicat, confús i no del tot net. Aquest octubre es complien 75 anys de l'afusellament de Lluís Companys, l'últim president de la Generalitat durant la Guerra Civil espanyola, recordem també la seva figura en un article.

També hem volgut recordar Josep Carner Ribalta que ens havia acompanyat en els començaments del Casal. Hem transcrit una entrevista que se li va fer per al nostre Butlletí Núm. 5, l'hivern del 1985. Ell, com veureu, va viure de ben a prop la turbulenta època de les primeres dècades del segle 20.

Un altre article de la nostra història, que esperem que trobeu interessant, és el de Ramon Llull, aquí però ens remuntem al segle XIII. Llull es pot considerar com el pare de la literatura catalana; va escriure tractats de filosofia, teologia, novel·la, i poesia en aquesta llengua. No hi ha dubte que aquest senyor era un geni, nascut a Mallorca, membre de la cort del comte de Barcelona, casat i amb fills, va tenir una experiència mística que va fer que dediqués la resta de la seva vida a la conversió del món islàmic. Aquesta obsessió el va portar a inventar una original metodologia per a convertir els infidels que va presentar a la universitat de La Sorbona i que després de revisions, es va acabar acceptant!

Finalment també trobareu una poesia del que és segurament el millor poeta català contemporani Martí i Pol, traduïda a l'anglès. Traduir poesia és sempre una tasca difícil però crec que la nostra col·laboradora, Carla Olivera Gordillo, ho ha aconseguit força bé.

I have spent a month in Catalonia this fall. I was there in part to help in the anual promotion of the Balsells Fellowships. These fellowships are offered to deserving Catalan students at Catalan universities to study at several american graduate schools: UCI, UC Boulder, UCCS. This year a new has been added: UC Davis, for those students who would like to get a masters in Agricultural Engineering or Viticulture at this university. This is the only US university to offer such a degree.

In Catalonia every autumn presentations are made to some 10 universities to promote this fellowship. Presently there are schools of engineering in everyone of Catalonia's provinces. In Lleida there is a school of agricultural engineering. In Tarragona the Universitat Rovira Virgili has a school of technical engineering related to viticulture. In Girona there is the the Escola Tècnica Superior. And in the city of Barcelona there are five politechnical universities and two more in neighboring towns (Terrassa and Bellaterra). Professors from the American universities involved with the Balsells Fellowships do the presentations to the Catalan schools which are usually very attended by the students. A new modality of the fellowship is to offer a one semester scholarship to Catalan students in their senior year to do their required last year project at one of the American universities.

The Balsells fellowships started towards the end of the 1990s and from that time well over 100 Catalan students have received this grant, always leaving a very good image of Catalonia. At UCI these students organized some years ago a group of human tower builders, they called themselves the California Kids. And at UC Boulder, a group of the Balsells fellows formed a group called the CuCats, to promote Catalonia.

At Casal the UCI fellows help us with our Butlletí and specially preparing the paellas at our picnics. They also help with the cleaning and the transportation of our utensils to our storage facility. I'm not sure how we'd manage without their help.

Pete Balsells, who had been president of Casal some years ago, has established the Balsells Foundation which will fund thses fellowships for years to come after both he and I have passed on, we hope, to another life. This will also help give Casal a future.

LETTER FROM THE PRESIDENT

per Pere Garriga

In this Butlletí you will find several articles of a historical character. While I was in Barcelona I attended a talk by Santiago Suñol Molina who had just published a book called "The California Epic of Catalans and Islanders (1764-1848)". Naturally I was attracted by the title. I found the book to be very well documented on Catalan presence in the expeditions and colonization of Alta California. You will find a report on the book in the Butlletí.

Catalonia is living through a period of an intense movement for independence. On the 28 of September Parliamentary elections showed that the Catalan voters were nearly split in half on the question of sovereignty. Even the party of the President of Catalonia, CiU, has been split over the question. Politics has always been a complicated, confusing and not always clean game. This October was the 75th anniversary of the death before a firing squad of Lluís Companys, the last president of the Generalitat of Catalonia during the Spanish Civil War. We recall his life and times in an article in this issue.

We've also wanted to remember Josep Carner Ribalta who joined us at many of our initial Casal gatherings. We have copied an interview with him that Butlletí No. 5 published the winter of 1985. As you will learn he lived very closely the turbulent times of the first decades of the 20th century.

And another article on our history which we hope you will find of interest is about Ramon Llull. This one takes us to the XIII Century. Llull can be considered as the father of Catalan literature. He wrote treatises of philosophy, theology, novels and poetry in this language. There is no doubt this gentleman was a genius. He was born in Mallorca, was member of the court of the Count of Barcelona, was married with children. In his middle age he had mystical vision which prompted him to devote the rest of his life to the conversion of the world of Islam. This obsession had him invent a novel methodology to convert infidels which he presented to the University of the Sorbonne in Paris, which after some revisions, was accepted by its governing board!

Finally you will also find the translation of a poem in this issue by who is probably the best contemporary Catalan poet, Martí i Pol. The translating poetry is always a challenging task but I believe that our collaborator Carla Olivera Gordillo has done a good job of it.

ACTES

Reunió del Consell

18 d'octubre de 2015

Casa Montse Jason

11am

Assistents: Montse Jason, Eli de Val, Anna Fusté, Norma Vargas, Carme Roig, Anna Torrents

Festa Nadal:

-Confirmar quantitat de tions i potes per als tions de Nadal per als nens a la propera reunió.

-Confirmar menú suggerit per Nadal a la propera reunió.

Sopa de galets i pilota.

Mongetes amb pastanaga passades per la paella.

Staffing

Pollastre rostí

Patates amb vieires.

-L'Ornel·la farà el programa de la festa de Nadal, la qual se celebrarà al Rancho.

Subvencions i funcionament del Casal:

La justificació de la subvenció de la Generalitat del 2105 va ser entregada a la Generalitat pel Pere Garriga. Ens han concedit \$1.800: \$1000 per funcionament i \$800 per les altres activitats.

A causa del fet que la subvenció per activitats de la Generalitat ha disminuït molt, cal minimitzar el cost de l'edició, maquetació, impressió i enviament del Butlletí. Algunes propostes:

Parlar amb l'Ornel·la

Proposar que l'edició i maquetació la facin els becaris Balsells

En el moment de la renovació de soci demanar si es vol o no, rebre el butlletí a casa. (Aquesta mesura reduiria el nombre de butlletins a imprimir i el nombre d'enviaments per correu postal)

Penjar el Butlletí a la web del Casal.

Altres

La subvenció del Ministeri per al 2015 encara no s'ha resolt, per tant, no sabem si ens han concedit diners encara.

Es discuteix com podríem organitzar-nos de manera més eficient per tal de repartir responsabilitats quan s'organitzin activitats del Casal, especialment l'aplec de primavera, l'aplec de tardor i la festa de Nadal, ja que són les activitats que requereixen més coordinació. L'Anna Torrents proposa que hi hagi un parell o tres de responsables per a cada activitat. Els responsables serien els encarregats d'organitzar i coordinar l'activitat i vetllar pel seu bon funcionament. L'Ignasi Mas, que no va poder assistir a la reunió, també vol fer una altra proposta que presentarà a la següent reunió.

Pel·lícula 13 dies d'Octubre:

Es proposa projectar-la al Rancho i/o contactar amb UCLA o Fullerton per projectar la pel·lícula en commemoració del 75è aniversari de l'assassinat de Lluís Companys.

Actes

REUNIÓ ORDINÀRIA DEL CONSELL

DIUMENGE, 15 DE NOVEMBRE, 2015

Assistents i lloc

La reunió té lloc al Panera Carson, 20700 Avalon Blvd., Carson, Ca. 90746.

Hi assisteixen: Pere Garriga, Anna Torrents, Carme Roig, Anna Fusté, Norma Vargas i Marius Cucurny.

Menú del Dinar de Nadal

Sopa de galets i pilota
Anna Fusté

Mongetes amb pastanaga passades per paella
Anna Fusté

Farcit
Montse Jason

Pollastre rostit
Rob Jason

Patates amb vieires (scallops)
Rob Jason

Amanida
Norma

Tomàquets per l'amanida
Norma

Torrans i Neules
Eli i Montse

Pa (8 barres)
Eli

Vi i Cava
Quim

Olives i salami
Carme

Rifa
Montse

Estovalles
?

Butlletí 93

-Els articles del Butlletí 93 ja estan escrits. Falten fer les correccions finals. Es demanarà ajuda als becaris Balsells.

-L'Ornel·la farà la maquetació. No ha arribat la subvenció per al Butlletí 92. Cal parlar amb

l'Ornel·la.

Classes Català - Trenzano

-Jordi Trenzano demana que se li pagui per unes classes de català que va impartir l'any 2012. S'ha parlat de com cal respondre'l. L'Anna Torrents escriurà l'esborrany de la resposta i l'enviarà al Consell per al vistiplau.

Altres assumptes

-El Pere explica que va assistir a una conferència a Barcelona. El conferenciant era en Santiago Suñol, l'autor del llibre L'epopeia californiana de catalans i illencs. El Pere ha ensenyat el llibre al Consell i ha dit que creu que el llibre podria ser d'interès per als altres membres del Casal. S'ha acordat comprar-ne 5 exemplars.

-El Marius explica que Tierra, associació en la qual està implicat, ofereix Practicing Internships per a joves amb la finalitat de treballar fent pràctiques en alguna empresa. Els joves treballarien sense cobrar durant tres mesos. El Marius assegura que no es necessiten visats en aquestes condicions. El procediment s'inicia amb la cerca d'una empresa que estigui disposada a acceptar el jove; Tierra estaria disposada a pagar un finders fee. L'Anna proposa que el jove implicat organitzi la comptabilitat del Casal informàticament. Ella podria proporcionar un work statement del que es tractaria. Al Consell li sembla una bona idea.

Magatzem del Casal - lloguer, alternatives

-El Marius proposa construir/comprar una caseta per al magatzem del Casal. Possiblement, la caseta s'emplaçaria al jardí/terreny d'algun soci del Casal. El lloguer del magatzem en l'actualitat costa \$109 al mes (10 x 8 peus). Es comptabilitza que segurament en menys d'un any es sufragaria el cost de la caseta (sense comptar el lloguer del terreny on es faria la casa). S'acorda estudiar l'assumpte i prendre la decisió després de Nadal.

Fer Inventari - Comptar tions

Es fa l'inventari al magatzem del Casal

Inventari de Begudes al Magatzem:

32 Llaunes Coca-cola diet

25 Llaunes Coca-cola normal

14 Bosses patates chips

19 Sucs

4 Llaunes Murphy's beer

7 Cerveses Moritz

12 Cerveses Estrella

4 Cerveses Pacifico

16 Botelles de vi negre

7 Botelles de vi blanc

0 Cava

6 Aigua

CONSELL 2014

PRESIDENT (2014) PERE GARRIGA
pcgarriga@cs.com

VICEPRESIDENTA (2015) CARME ROIG
carma.roig1@gmail.com

SECRETARI (2014) QUIM VALLVÉ
joaquin@helainternational.com

TRESORERA (2015) ANNA TORRENTS
torrents.anna@gmail.com

RELACIONS PUBLS. (2014) ANNA BATET
anna_batet@cox.net

CULTURA (2015) MARIUS CUCURNY
mcucurny@cccd.edu

ACTIVITAT SOCIALS (2014) MONTSE JASON
jasonmontse36@gmail.com

BUTLLETÍ (2015) ORNEL·LA TORRALBA
ornellatorralba@gmail.com

VOCALS GENERALS

PATRICIA HERNANDEZ (2014)
pati.prof@runbox.com

ELI DE VAL (2015)
californiabcn@gmail.com

LAIA VICENS FUSTÉ (2015)
laiaavicensfuste@hotmail.com

NORMA VARGAS (2014)
nclemoire@sbcglobal.net Nous Socis

NOUS SOCIS

Albert i Carmina

Som l'Albert (Barcelona) i la Carmina (Sabadell) i fa tres mesos que vam aterrar a Los Angeles.

L'Albert va començar un MBA a la Universitat de Woodbury (Burbank) que durarà aproximadament un any i mig. Jo estic treballant en projectes personals d'il·lustració i animació que espero aviat poder compartir a través del meu web. Jo ja havia viscut a Burbank fa 8 anys quan vaig venir a fer un màster de Motion Graphics. Los Angeles m'encanta!

L'estiu passat vam venir de viatge un parell de setmanes i a l'Albert també li va agradar molt així que vam decidir tornar per una temporada. Ens agrada molt la varietat de menjars que pots trobar a uns preus molt competitius. Vivim a Burbank al costat de la muntanya i hi ha varies rutes molt aprop per anar a fer excursions i senderisme. Una de les coses que més ens agrada és el fet de poder practicar l'anglès en cada una de les activitats que fas al llarg del dia. Una altra cosa a destacar és que l'experiència de viure a l'estranger et fa espavilar, per exemple amb tots els tràmits que has de realitzar, sobretot al principi, quan haviem de buscar on viure, comprar un cotxe, treure'ns el carnet de conduir, obrir un compte al banc, etc.

A part de la família i amics, trobem molt a faltar el menjar com l'embotit, un bon pa cruixent... També és curiós el fet d'haver d'anar a tot arreu amb el cotxe en lloc de caminant. Ah! I una altra cosa que també trobem a faltar, especialment l'Albert, és poder gaudir dels partits del Barça en directe al Camp Nou.

Ens veiem el dia 6 de desembre :))

Albert and Carmina

We are Albert (Barcelona) and Carmina (Sabadell) and it was three months ago that we were landing in Los Angeles.

Albert started an MBA at the University of Woodbury (Burbank) that will take about year and a half. I am working on my own illustration and cartooning projects which I hope to share soon through my website. I

had lived in Burbank 8 years ago when I came to do a masters in Motion Graphics. I love Los Angeles!

Last summer we came for a two weeks visit and Albert also liked the city so we decided to return for a spell. We like the variety of food which can be bought at very competitive cost. We live in Burbank next to the mountains and there are a number of trails to hike in the vicinity. One of the things I like the most is to be able to practice English in every one of the daily activities. Another thing that stands out is that when you live abroad you become sharper, regarding procedures and permits, especially at the beginning, when you have to find a place to live, buy a car, get a driver's license, open a bank account, etc.

Besides family and friends, we very much miss sausages and a good crackling bread... Another thing that we find interesting is that we must take a car to go anywhere, instead of walking. Oh! And another thing that we miss, specially Albert, is to be able to enjoy live Barcelona football games from Camp Nou.

See you all on December 6!

Illa i Ferran

Som l'Illa i en Ferran. Arribàrem a Santa Barbara des de Cullera (València) a l'Octubre de 2014. La nostra història es remunta a fa deu anys quan els dos érem estudiants d'alemany a València, on els dos vivíem i estudiàvem a la universitat. Dos punts en comú que trobàrem ràpidament van ser que ens encanta viatjar i que no tenim por a prendre decisions arriscades.

L'Illa sempre va voler viure als EUA. Per això, en acabar els seus estudis de Dret i Direcció d'Empreses, va fer les pràctiques a la Delegació de la Unió Europea per als EUA a Washington D.C. Va quedar tan encantada amb l'experiència que començà a buscar la manera de poder tornar als EUA els dos junts, alhora que trobà feina d'analista financera a la Ford a València. Mentrestant, en Ferran, llicenciat en Administració i

NOUS SOCIS/NEW MEMBERS

Direcció d'Empreses, es mudà a Barcelona per treballar en l'apertura i gestió de l'Apple Store de Passeig de Gràcia.

La distància acostuma a ser difícil de portar, però sempre confiarem que trobaríem un lloc on retrobar-nos. I qui ens ho anava a dir, que aquest lloc ha sigut Califòrnia (a mig camí entre Barcelona i València, cert?). Això va ser possible perquè l'Illa descobrí la Loteria de Visats que cada any convoca els EUA. I a la tercera va ser la vençuda, i ens tocà la Green Card! Necessitàrem dos anys per passar el procés exhaustiu per obtindre-la, donant-nos temps per dissenyar el nostre canvi de vida.

L'Illa va decidir deixar l'avorrit Excel per l'apassionant món del Coaching. Va estudiar un màster d'especialització, es va certificar i començà a treballar amb persones de diferents edats i situacions que volien millorar les seues vides. És quan va descobrir que el seu futur anava encaminat a ajudar els adolescents perquè sàpiguen com utilitzar totes les ferramentes que tenen al seu abast i desenvolupar-les de manera que esclaten el seu màxim potencial. Són el nostre present i el nostre futur! L'adolescència és una edat complexa i decisiva en la vida d'una persona, on l'ajuda adequada pot marcar una gran diferència. Eixa és la diferència que l'Illa està marcant en la vida d'adolescents a les dues parts de l'Atlàntic a través de la seua empresa Itaca Coaching.

Per la seua part, en Ferran va descobrir la seua passió pel vi. Va estudiar un curs de sommelier i ha creat Darsena Selections, una empresa d'importació i distribució de vins de la península. Els vins que porta són triats a mà per la seua qualitat, autenticitat i l'expressió del seu origen. A més, es professor al Santa Barbara City College on imparteix classes de tast a adults. L'objectiu és créixer per arribar a ser un referent dels productes de la Terra i educar el consumidor dels EUA en les nostres "perletes".

Ha estat un primer any dur, ja que no coneixíem a ningú, no teníem historial de crèdit i hem posat en marxa dues empreses pràcticament alhora i des de zero. En tot cas, estem molt contents i satisfets d'haver pres la decisió de vendre. Aquest és un país acollidor amb gent molt amable i disposada a ajudar. Hi han moltes subtileses que anem trobant pel camí, però és una experiència única de descobriment diari tant a nivell personal com professional.

Tot i això, sempre existeix certa nostàlgia de la família, els amics, el bon pernil sense haver d'arruinar-te... però afortunadament Internet facilita moltíssim continuar en contacte.

Volem agrair al Casal i als seus membres que ens han acollit. A més d'haver conegut persones fantàstiques, ens ajuda a veure que és possible adaptar-se i ser feliços en aquesta nova casa que és Califòrnia.

Una abraçada,

Hello!

We are Illa and Ferran. We arrived to Santa Barbara from Cullera (València) in October 2014. Our story begins ten years ago, when we both were German language students in València. At that time we lived and

studied there. Two points we quickly found in common were that we love traveling and we are not afraid of making risky decisions.

Illa always wanted to live in the US. That is the reason why, after finishing her studies in Law and Business Administration and Management, she got an internship at the Delegation of the European Union to the United States in Washington D.C. She fell in love with the country and, although she found a good job as financial analyst for Ford in València, she started to look for a way to go back that works for Ferran and her. At the same time, Ferran, graduated in Business Administration and Management, moved to Barcelona to work at the Apple Store located in Passeig de Gràcia.

Distance is always difficult to cope with, but we were confident on finding a place to finally meet again. Who was going to think that the place would be California (half way between Barcelona and València, right?). This goal became real because Illa discovered the US Visa Lottery that is organized every year. We were so lucky that after 3 times, we got the Green Card! After that we needed two more years for going through the thorough screening process to actually receive it, giving us time to design the biggest change in our lives.

Illa decided to leave the boring MS Excel for the fascinating world of Coaching. She studied a master, got certified and started working with people in different age ranges that wanted to improve their lives. This is how she discovered that her future was aimed towards helping teenagers to use and develop every tool they have around them to explode their maximum potential. They are our present and our future! The adolescence is a complex, decisive period in a person's life, when the right help can make a huge difference. This is the difference that Illa is making on teenagers from both sides of the Atlantic through her company Itaca Coaching.

In the mean time, Ferran discovered his passion about wine. He studied a sommelier course and has created Darsena Selections, an import and distribution company for wines from Spain. The wines he chooses are handpicked for their quality, authenticity and how they talk about their origin. Furthermore, he became professor at Santa Barbara City College where he gives tasting classes to adults. The objective is to become a reference in products from Home and to educate US consumers on our little treasures.

This first year has been tough, given that we knew nobody, we had no credit record and we created two startups at the same time. However, we are happy and satisfied with our decision on moving here. This is a welcoming country with friendly people willing to help. There are subtleties that we are finding along the way, but this is a unique experience of everyday discovery both at personal and professional level.

All in all, sometimes we feel homesick when we think about our families, friends, the good inexpensive and authentic ham... but luckily the Internet helps for keeping in touch.

We would like to thank the Casal and their members for welcoming us. Besides meeting fantastic people, it is a motivation to see that it is possible to adapt and be happy in California, our new home.

Sending you a big hug.

BECARIS BALSELLS/BALSELLS FELLOWSHIPS

Claudia-Francisca López Cámara va néixer a Reus el 1991. A l'agost del 2014 es va graduar a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química (ETSEQ) de la Universitat Rovira i Virgili (URV), obtenint el títol d'Enginyera Química. Al setembre del 2014 va ser guardonada amb la Beca Màster d'Excel·lència de la Fundació Catalunya-La Pedrera per cursar els estudis de Màster en Nanociència, Materials i Processos a la URV, dels quals es va graduar al setembre del 2015.

Durant l'estiu del 2012 va realitzar les seves pràctiques com a enginyera química a l'empresa BASF SONATRACH PropanChem, a la planta de Deshidrogenització de Propà. Durant el primer trimestre del curs 2013/14, va treballar també al Centre Tecnològic de Química de Catalunya (CTQC), específicament al Centre d'Innovació Tecnològica de Membranes i Enginyeria de Processos (METEOR) com a junior researcher.

Del febrer a l'agost del 2014 va ser becada amb la Balsells Mobility Award amb la finalitat de realitzar el seu projecte de final de carrera (PFC) a la University of California, Irvine (UCI). El projecte va realitzar-lo en el camp de la micro-fluidica, sota la mentoria del professor Roger Rangel. Del febrer al setembre del 2015, la Claudia ha estat realitzant la seva tesi de final de màster, també a UCI, investigant en el camp de la simulació de processos de combustió guiada pel seu mentor, el professor Derek Dunn-Rankin.

El 2015 la Claudia ha estat guardonada amb la beca Balsells per tal de continuar amb

els seus estudis de doctorat en Enginyeria Mecànica i Aeroespacial a la University of California, Irvine. Els temes de recerca que l'atrauen més són els processos de combustió i la síntesi de nanomaterials.

En el seu temps lliure li agrada tocar el piano, cantar i viatjar.

Claudia-Francisca López Cámara was born in Reus in 1991. In August 2014, she graduated from the Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química (ETSEQ) of the Universitat Rovira i Virgili (URV), obtaining the degree of Chemical Engineering. In September 2014 she received the fellowship 'Beca Màster d'Excel·lència' from the 'Fundació Catalunya-La Pedrera' to pursue her MS in Nanoscience, Materials and Processes at URV. She graduated from her master on September 2015.

During 2012 summer break she worked in BASF SONATRACH PropanChem as intern engineer at the Propane Dehydrogenation plant. In 2013 fall quarter, she worked in the Chemistry Technology Centre of Catalonia (CTQC) at the Membrane and Process Engineering Technology Centre (METEOR) as a junior researcher.

From February to August 2014, she received a Balsells Mobility Award to complete her senior project (PFC) at the University of California, Irvine (UCI), where she did research on micro fluids under the mentorship of Professor Roger Rangel. From February to September 2015, she pursued her Master Thesis at UCI, researching on simulation of combustion processes under the mentorship of Professor Derek Dunn-Rankin.

In 2015 Claudia was awarded with a Balsells Fellowship to pursue graduate studies in Mechanical and Aerospace Engineering at the University of California, Irvine. Her research interests are combustion and synthesis of nanomaterials.

In her spare time, she enjoys playing piano, singing and travelling.

La Marina Zamudio Domingo va néixer a Banyoles (Girona) el maig de 1993. Es va graduar en Enginyeria Química el juliol de 2015 per l'Escola Politècnica Superior (EPS), Universitat de Girona. El seu projecte de fi de Grau estudiava la interacció i les propietats físiques d'una matriu de nanopaper amb nanopartícules d'or.

Durant el seu tercer any de Grau, se li van atorgar les beques de transferència i innovació (BTI) pròpies de la Universitat de Girona on va poder treballar com a becària al Departament d'anàlisi tèrmica.

El 2015, se li va adjudicar la beca Balsells per tal de fer el màster i doctorat en Enginyeria Biomèdica a la Universitat de Califòrnia, Irvine. Els seus principals interessos són els biomaterials i l'enginyeria de teixits.

Quan té temps lliure, la Marina el dedica a l'esport, juga a rugbi; i toca la guitarra.

Marina Zamudio Domingo was born in Banyoles (Girona) in 1993. In July 2015, she graduated in Chemical Engineering from Escola Politècnica Superior (EPS) part of University of Girona with a senior project studying the interaction between gold nanoparticles and nanopaper.

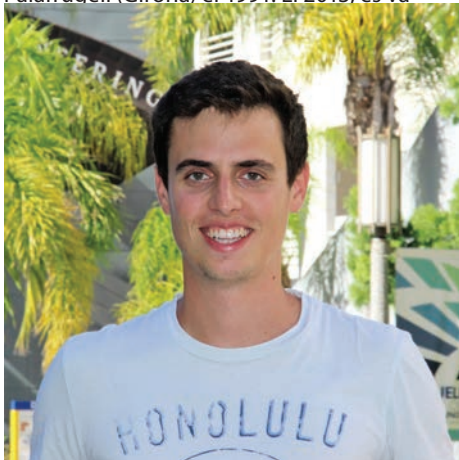
During her third year, she was awarded a technology and innovation fellowship (beques de transferència i innovació, BTI) by University of Girona. With this fellowship, she could work as an intern in the thermal analysis department of the university.

BECARIS BALSELLS/BALSELLS FELLOWSHIPS

In 2015, Marina was awarded the Balsells Fellowship to pursue graduate studies in Biomedical Engineering at University of California, Irvine. Her main research interests are in biomaterials and tissue engineering.

She enjoys travelling, all kind of sports (especially track and field athletics and rugby, which she now plays) and playing the guitar.

Andreu Minobas Llenas, nascut a Palafrugell (Girona) el 1991. El 2013, es va

graduar a l'Escola Politècnica Superior (EPS) de la Universitat de Girona, i va obtenir el Grau en Enginyeria Electrònica Industrial i Automàtica.

Havia tingut experiència internacional prèvia, ja que havia viscut a Darmstadt (Alemanya) durant 6 mesos abans d'acabar la carrera. Allà, va realitzar el seu projecte de final de Grau al Departament d'electrònica de potència. Va desenvolupar una plataforma educativa en què els estudiants havien de ser capaços d'experimentar amb diferents característiques i senyals de convertidors de corrent continu.

Després de finalitzar el Grau, va començar a treballar a Totmatic Girona, SL, lloc on ja havia fet prèviament la seva estada en entorn laboral. La seva principal tasca a l'empresa era programar i posar en marxa sistemes d'automatització i control en camps tan diversos com escorxadors, depuradores, indústries alimentàries o productors de material aïllant.

El 2015, se li va atorgar una beca Balsells que li permetrà estudiar el MS en Enginyeria

Elèctrica a la University of California, Irvine. Els seus principals interessos de recerca són l'electrònica de potència i el disseny de circuits.

Li agrada viatjar, jugar a tot tipus d'esports, les activitats a l'aire lliure i estar amb els amics.

Andreu Minobas Llenas was born in Palafrugell (Girona) in 1991. In 2013, he graduated from Escola Politècnica Superior (EPS) of University of Girona, obtaining a bachelor degree in Industrial Electronics and Automation.

He had previous international experience, as he had lived in Darmstadt (Germany) for 6 months before completing his degree. There, he conducted his senior project at the Power Electronics Department. He developed an educational platform where students had to be able to experiment with different characteristics and signals of continuous current converters.

After completing his degree, he started to work in Totmatic Girona, SL., where he had previously done his internship. His main task in the company was programming and setting up automation and control systems in a wide variety of fields such as slaughterhouses, water treatment plants, food industries or producers of isolation material.

In 2015, Andreu was awarded a Balsells Fellowship to pursue a MS in Electrical Engineering in the University of California, Irvine. His main research interests are power electronics and circuits design.

He enjoys traveling, playing sports, outdoor activities, and hanging out with friends.

L'Oriol Riu Martinez va néixer a Barcelona l'any 1992. El juliol del 2014 es va graduar en Enginyeria en Tecnologies Industrials a l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (de la UPC). Aquell mateix any, va dur a terme el Treball Final de Grau al laboratori Sols-Sòlides-Structures-Risques (3SR Lab), un laboratori de mecànica de sòlids de l'Institut Polytechnique de Grenoble (INP-G), on va estudiar el comportament mecànic de medis fibrosos entrelligats fets amb fibres de diferents materials.

L'estiu del 2013 l'Oriol va treballar a Màx Plàstic SA, una empresa catalana (Ribes de Freser, Girona) dedicada a la fabricació de components termoplàstics per injecció, com a enginyer de manteniment mecànic i elèctric. L'estiu del 2015 va treballar per Masella (TTADUSA), una estació d'esquí de La Cerdanya catalana, elaborant un estudi de l'impacte socioeconòmic de Masella en el seu entorn proper. També té experiència en educació des de l'any 2012, en què va començar a treballar a l'acadèmia ASES (Barcelona) impartint classes de reforç a estudiants d'enginyeria industrial de l'ETSEIB.

El setembre del 2014 l'Oriol va començar un Màster en Enginyeria Industrial a l'ETSEIB. I el juny del 2015 li va ser concedida la Beca Balsells per estudiar el Màster en Mechanical and Aerospace Engineering a la University of California, Irvine. Els seus camps de recerca preferits són el disseny mecànic i la mecànica de sòlids.

BECARIS BALSELLS/BALSELLS FELLOWSHIPS

Les seves principals aficions són tots els esports (especialment els d'aventura i a l'aire lliure), viatjar, tocar el piano i aprendre nous idiomes.

Oriol Riu Martinez was born in Barcelona in 1992. In July 2014 he graduated for UPC's Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (ETSEIB), obtaining a bachelor's degree in Engineering in Industrial Technology. He conducted his undergraduate senior project at the Laboratoire Sols-Solides-Structures-Risques (3SR Lab), a solid mechanics laboratory of the Institut Polytechnique de Grenoble (INP-G), in which he studied the mechanical behavior of entangled monofilaments made up of different wire materials.

In the summer of 2013, he worked for Max Plàstic S.A., a Catalan company dedicated to the thermoplastic parts manufacture by injection, as a mechanical and electrical maintenance engineer. In the summer of 2015, Oriol worked for Masella (TTADUSA), a Catalan Ski Resort, elaborating a study of the social and economic impact of this ski resort on its region. He also has teaching experience since 2012, when he started working at the ASES academy (in Barcelona), tutoring ETSEIB Industrial Engineering students.

In September 2014, Oriol started a Master's degree in Industrial Engineering at ETSEIB, and at the beginning of 2015 he joined a double degree program with the University of California Irvine. In June 2015, Oriol was awarded a Balsells Graduate Fellowship to pursue an MS degree in Mechanical and Aerospace Engineering at the University of California, Irvine. His main research interests are mechanical design and solid mechanics.

He enjoys playing any kind of sports and outdoor activities, travelling, playing the piano and learning new languages.

L'Adriana Lladó Gambín va néixer a Igualada el 1991. El juny de 2015 va obtenir el títol d'Enginyera Aeronàutica per l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeries Industrial i Aeronàutica de Terrassa (ETSEIAT) de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

Del setembre de 2014 al juny de 2015 va realitzar el seu Projecte de Final de Carrera (PFC) a la Universitat de Califòrnia Irvine. Va incorporar-se durant aquell període al laboratori de Lasers, Flames and Aerosols i va presentar a l'US National Combustion Meeting a Cincinnati el maig de 2015 el seu treball: "Thin Filament Pyrometry in a methane/air water-laden counterflow flame".

L'estiu de 2015 va ser guardonada amb la beca del Departament MAE (Mechanical and Aerospace Engineering) de UCI i amb la beca Balsells per a realitzar el primer any de doctorat.

Li agrada viatjar, acampar i tocar el piano.

Adriana Lladó Gambín was born in Igualada in 1991. In June 2015 she graduated from the Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial i Aeronàutica de Terrassa (ETSEIAT) of the Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), obtaining the degree of Aeronautical Engineer.

From September 2014 to June 2015 she completed her senior project at the University of California Irvine, where she did research at the Lasers, Flames and Aerosols (LFA) laboratory in Thin Filament Pyrometry in a methane/air water-laden counterflow flame. She presented her work in the US National Combustion Meeting in Cincinnati in May 2015.

In the summer of 2015, she was awarded the Mechanical and Aerospace Engineering department scholarship. Her research interests are combustion and heat transfer.

She enjoys travelling, camping and playing the piano.

ESTUDIANTS UCLA

La llengua viva als passadissos d'UCLA

per Gemma Repiso i Puigdelliura

El projector reflecteix la imatge d'un castell de tres de nou amb folre, la llum cau sobre les taules que esperen impacients l'arribada de nous estudiants i s'escolta a mig volum l'engrescador Bon dia dels Pets. Un any més, els alumnes d'UCLA tenen l'oportunitat d'aprendre la llengua, la cultura i la literatura catalana en un curs per a principiants i poden perfeccionar-la en un curs per a parlants avançats de català. Per a mi, tanmateix, tot és nou i comença un nou cicle de lectorat que s'intueix ple de nous reptes. Caldrà acostar la cultura catalana a un racó de món, que fins ara, creia molt llunyà. I, en aquest sentit, ha estat per mi una gran sorpresa trobar tants estudiants interessats per saber més sobre els Països Catalans i sobre el moment polític actual que viu Catalunya. És a partir d'aprendre i parlar català, gràcies a la confiança del Casal Català a Los Angeles; l'Institut Ramon Llull; la tasca de les lectures: Belen Vicens, Núria Ros, Eva Aynami i Núria Dordal, i el suport del professor John Dagenais, que, des de 2005, la nostra llengua ressona entre els passadissos del departament de Spanish and Portuguese.

Els meus estudiants arriben amb un gran somriure el primer dia de classe i m'expliquen per què volen aprendre català i com el volen aplicar a les seves futures professions o recerques.

"Sóc un estudiant en el programa de doctorat del departament d'Espanyol i Portuguès a UCLA. La meua investigació té a veure amb respostes artístiques a la crisi de la SIDA. Jo vull aprendre català perquè estic interessat a ampliar els meus estudis més enllà de l'Amèrica Llatina i incloure-hi les cultures de la Península Ibèrica. La cultura catalana és ben coneguda per la seva vitalitat, especialment en la seva relació amb les arts. M'agradaria identificar i incloure les respostes artístiques catalanes a la crisi de la SIDA dins d'una xarxa més àmplia dels Discursos Artístics de la SIDA."

"Hola, jo sóc la Lauren. Tinc 20 anys i vaig a UCLA. Sóc de Sacramento i visc a Los Angeles per estudiar. Jo estudio Física i Espanyol i estic en el meu tercer any. Vull aprendre català perquè m'especialitzo en la física de partícules i Barcelona és bona per a la física de partícules. I, per descomptat, les persones de Barcelona parlen català (i espanyol també), així que és important saber català. Hi ha moltes coses que m'interessen sobre la cultura catalana! És molt interessant que Catalunya celebri Halloween i el dia de festa tradicional, la Castanyada. En el futur vull usar català quan sigui necessari en el meu camp. Espero poder treballar al CERN i necessitaré utilitzar-lo sovint."

"Jo vaig fer classes de català fa 4 anys perquè m'agrada aprendre altres llengües. Estudio literatura i llengües hispàniques, i el català funciona com un dels requeriments per a la meua especialitat. Vull aprendre català perquè m'agrada l'idioma i perquè vull visitar Barcelona algun dia. M'interessa molt la cultura catalana, vull aprendre sobre la seva història i tradicions; crec que és molt interessant! El català em pot servir per als meus estudis perquè jo també estudio la literatura espanyola i alguns autors són d'ascendència catalana."

"Sóc l'Ethan, a UCLA, estudio neurociència. Actualment vaig a les classes de Química, Biologia i Antropologia. Vull aprendre català perquè vaig a Barcelona. M'interessa la Castanyada perquè la festa és interessant. Puc utilitzar el català als meus estudis mitjançant la connexió de la medicina i la cultura catalana."

El programa de català aspira a ser la base d'una comunitat universitària que pugui formar part del dia a dia a l'acadèmia. Per aquest motiu, aquest semestre s'han iniciat les taules de conversa en català en què participen catalanoparlants de les dues bandes de l'oceà i en què es discuteixen temes d'actualitat i ens coneixem els uns als altres. És per això que animem a tothom que vulgui participar-hi a fer créixer i mantenir la taula de conversa! Us hi esperem!

Gemma Repiso i Puigdelliura
grepisopu@ucla.edu

Ethan Blank

Lauren Harris

Kevin McDonald

Yanaí Bermúdez-Castro

Keeping the language alive in the hallways of UCLA

On the screen, we see the image of a three people - nine levels human tower. The tables reflect the bright light, waiting for the students to begin the new academic year. The Catalan song Bon dia (Els Pets) sounds in the background - not too loud, not too quiet. For another year, the students have the opportunity to learn the Catalan language - along with the culture and literature - in both a beginners' course and in a course for advanced learners where they can perfect their communicative skills. The Catalan programme here has been running since 2005. For me, however, everything is new. I begin this year a new lectureship, which involves a number of challenges - chiefly, bringing the Catalan language to a place that is miles away from home...both its and mine. In this regard, I was delighted to meet so many students interested in gaining more insights into the Catalan countries and the current political situation in Catalonia. Thanks to the excellent work of the previous lecturers, Belen Vicens, Núria Ros, Eva Aynami and Núria Dordal, the engagement of Professor John Dagenais and the support of Casal de Catalans and Institut Ramon Llull, Catalan continues to echo down the Spanish & Portuguese Department hallways.

My students come to the class smiling widely and bringing with them a range of explanations for why they want to learn Catalan and how the language will form part of their future work or studies.

"I'm Ethan, I study Neuroscience at UCLA. Currently I'm in the chemistry, biology and anthropology courses. I want to learn Catalan because I'm going to go to Barcelona. I'm interested in the Castanyada because it is a very interesting festival. I want to use Catalan in my studies through the connection of medicine and Catalan culture".

"I took Catalan classes four years ago because I like learning languages. I study literature and Hispanic languages and Catalan is one of the requirements in my specialization. I want to learn Catalan because I like the language and one day I would like to visit Barcelona. I am very interested in the Catalan culture and I would like to learn more about its history and traditions, I think that it's very interesting! Catalan can be useful in my studies because I also study Spanish literature and some authors have Catalan heritage."

APLEC DE TARDOR

Gemma Repiso i Puigdelliura

"I am a doctoral student in the Spanish and Portuguese department at UCLA. My research is mainly concerned with artistic responses to the AIDS crisis. I want to learn Catalan because I am interested in expanding my research beyond Latin America and including the cultures of the Iberian Peninsula. Catalan culture is well known for its vitality, especially as it's related to the arts. I would like to identify and include Catalan artistic responses to the AIDS crisis within a wider network of AIDS Arts discourses."

"Hello, I am Lauren. I am 20 years old and I go to UCLA. I'm from Sacramento and I'm living in Los Angeles for college. I study Physics and Spanish and I am in my third year. I want to understand Catalan because my specialization is particle physics and Barcelona is good for particle physics. And, of course, the people of Barcelona speak Catalan (as well as Spanish), so it is important to know Catalan. There are many things that interest me about the Catalan culture! It is very interesting that Catalonia celebrates Halloween and the traditional holiday, la Castanyada. In the future I will use Catalan when it is necessary in my field. I hope to work with CERN and use Catalan often."

The Catalan program strives to be the basis of a student community that could be part of students' everyday academic life. For this reason, during the Fall semester two Catalan language round-tables took place to get students from both sides of the ocean to engage in meaningful conversations about a great deal of topics covering Catalan and Californian life. We encourage you all to participate in one of these round-tables in the future! We look forward to seeing you next quarter at UCLA!

Gemma Repiso i Puigdelliura
grepisopu@ucla.edu

Ethan Blank

Lauren Harris

Kevin McDonald

Yanaí Bermúdez-Castro

Com cada any al setembre, el Casal va celebrar el típic aplec de tardor al preciós parc del Rancho Domínguez. Tot i que la tardor tot just començava el temps va ser de tot menys de tardor. Un dels dies mes calorosos de tot l'estiu amb temperatures de 100 graus °F i amb humitat de quasi un 100%; tots la vam suar.

Com sempre i amb l'ajuda dels estudiants Balsells vam anar al magatzem a buscar tots els estris per a la celebració. Els estudiants van col·laborar en la neteja de les taules i la preparació per fer la paella. Una mica més tard va arribar l'Anna Fuster que va preparar el sofregit a casa el dia abans i va ajudar a dirigir la paella. Una vegada més, la paella va sortir exquisida.

Un dia molt agradable tot i la calor, que a estones era quasi insuportable, però tots vam gaudir de retrobar-nos i de veure cares noves i els menuts van poder gaudir de l'immens parc per córrer i jugar.

Vam acabar la diada amb una rifa en què els guanyadors del premi gran es van emportar un bon pernil. No va faltar tampoc la ballada de sardanes que tot i que encara ens va fer suar més, ens va ajudar a fer baixar la panxa.

Fins a l'any vinent

Fall Picnic 2015

The fall picnic is an annual gathering for Casal members and friends at the most beautiful park, The Dominguez Ranch. It was the beginning of fall but the temperature were not like the fall at all. It was probably, one of the hottest day day of the season with temperatures of almost 100 degrees and humidity very high as well. It was really, one of these days where sweating was not an option.

As usual and with the help of the Balcells Fellowship a group went to the Casal storage located near the park to get everything needed for the event. Students and volunteers took care of the park with the cleaning of the tables and getting all the ingredients ready to make the paella. A bit later Anna Fuste arrived with the "sofregit" tomato sauce, which she made the day before at home. She also help directing the making of the three paellas. One more time, the paella was exquisite !

Another beautiful day at that magnificent parc although at some point the heat was unberable. It was nice to see old faces and meet new ones and to see the children playing and running around

At the end of the day we had the raffle where we always have a "pernil" whole cured ham. This time the winners where some of the fellowship students. They all were very very happy!

Of course we also dance some "sardanes" as everybody continued to sweat!

It was another great day!!! See you next year! El diumenge 6 de desembre vam celebrar la festa de Nadal al Rancho Domínguez. Va ser un dia de tardor preciós dels del sud de Califòrnia amb una temperatura perfecta. Per tant, vam passar molta més estona xerrant amb els amics i fent activitats a fora al jardí que no pas dintre de la sala.

PANELLETS A LONG BEACH/PANELLETS (SWEET PAISTRY) IN LONG BEACH

La Castanyada

per Silvia Comas Òlivas

Diumenge, quinze de novembre, festa de tardor. La invitació anuncia castanyada i panellets. Un dia ideal perquè sembla que han baixat les temperatures; encara estem molt lluny del gorro i la bufanda però sempre s'agraeix un canvi de temps. Que la tardor tingui color de tardor.

Plats per compartir i converses paral·leles mentre els nens s'entretenen entre l'hort i els gronxadors.

Es va fent fosc i arriba l'hora de "cuinar". Una taula perfectament parada i organitzada perquè els més petits i els no tan petits puguin fer i tastar els panellets. Amassar i porquejar una mica amb els ingredients. Contenidors de vidre i de plàstic cadascun amb la seva etiqueta corresponent. Una mestra de cerimònies que ens va indicant què hem de fer.

Comencem: pelem el moniato, que tenim cuit, i el barregem amb la farina d'ametlla, una mica de llimona i una mica de sucre; ja tenim la base a punt. Ara hi afegirem el que vulguem: pinyons, ametlles, coco, cafè o xocolata; els posem en una safata, cap al forn i llestos, ja ens els podrem menjar!

"Castanyets" (com algú apuntava) exprés, aptes per a totes les edats. Una tarda-vespre ideal per exportar les nostres receptes i tradicions allà on calgui.

De castanyes no en vam tenir però el caliu no hi va faltar.

Moltes gràcies Laia i família!

Sunday, October 15th, the autumn party. The invitation says chestnut roast and panellets (typical Catalan almond cup cakes). An ideal day because the temperature seems to be going down, but we're still far away from having to wear the caps and scarves, but always thankful for a change in the weather. May autumn be the color of autumn.

There are dishes to share and parallel conversations while the kids are entertaining themselves in the garden and on the swings.

It's getting dark and it's getting time to cook. A table is perfectly set and organized so that the youngest and the not so young can make and taste panellets. To work the dough with your fingers, to muck it up a bit. Glass and plastic containers for everyone with their corresponding name tag. A master of ceremonies that tells each of us what to do.

We start: we peel the sweet potato, which is already cooked, and we mix it with the almond flour, a little lemon and a little sugar; we have the base ready. Now we add whatever we like: pine nuts, almonds, coconut, coffee or chocolate; we put them on a tray, and into the oven, and there, ready to eat!

"Little chestnuts" (as someone remarked) express, for people of all ages to enjoy. An ideal afternoon-evening to export our recipes and traditions to wherever they may be needed.

We had no chestnuts but the their warmth was present.

Thank you very much Laia and family!

FESTA DE NADAL/CHRISTMAS DINNER

per Casal dels Catalans de Califòrnia

El Carriage Room, on vam fer el dinar, estava molt bonic amb les decoracions nadalenques. Mentre els grans fèiem l'aperitiu, els petits van fer diferents activitats plàstiques. Una d'elles va ser construir els seus propis tions de Nadal. Els nens s'ho van passar la mar de bé i els tions també ja que van ser els primers que van començar a menjar amb tot tipus de coses que els nens els hi donaven.

El dinar de Nadal com sempre boníssim: sopa de galets, amanida, diferents tipus de carns amb guarnicions, neules, torrons i com no hi podia faltar, el cava. Després de dinar, els nens van fer cagar el tió que els hi va portar un munt de llaminadures. També vam donar el premi al millor dibuix del caganer fet pels més joves.

Santa Claus va arribar just quan estàvem escoltant musica nadalenca. Com sempre va repartir regals per a tots els petits que estaven molt il·lusionats. Tothom va fer fotos que de segur seran molt memorables.

La rifa de Nadal no hi va faltar i tothom va participar-hi. Uns van tenir més sort que altres i van tornar a casa amb un regalet. Per acabar la festa, es va fer l'intercanvi de regals anomenat per aquestes terres White Elephant.

Acabem dient que el millor de la trobada va ser tots vosaltres. El fet d'estar tots junts celebrant les nostres tradicions és el que val.

Esperem que passeu unes molt Bones Festes i els nostres millors desitjos per al 2016. Fins a la propera trobada l'any que ve.

Sunday, December 6th took place our annual Christmas party at Rancho Dominguez. It was one of those beautiful southern California fall days with a perfect temperature. Therefore, we spent most of our time outdoors, talking to friends or doing fun activities.

The Carriage Room, where we had our lunch, was beautifully decorated with Christmas motifs. While the grown-ups were catching-up over appetizers, the children were enjoying a variety of arts and crafts activities. One of those was to build their own traditional tiós. Children had a great time as well as the tiós, who were the first ones eating all the goodies that children placed in front of them.

As usual, lunch was exquisite: Christmas soup, salad, a variety of meats with several side dishes, traditional desserts such as neules and torrons, and of course, cava. After lunch, children made "cagar el tió" and all eyes were on all the goodies that the traditional tió brought to all the little ones. We also gave a prize to the best picture of the traditional "caganer" done by our young members.

Santa Claus arrived just when we were listening to Christmas carols. He brought presents for all the excited little ones in the party. Everybody had a memorable time and many photographs were taken.

Everybody participated in the raffle or "rifa de Nadal" and as usual, some people were luckier than others and went home with a nice present. We couldn't finish the party without a small gift exchange called the "White Elephant".

Finally we want to say that the best part of our party was having all of you there. What counts is being together celebrating our traditions.

We hope you enjoy the Holiday Season and our best wishes for 2016. See you in the next gathering.

FESTA DE NADAL/CHRISTMAS DINNER

per Casal dels Catalans de Califòrnia

ARTICLE

L'epopeia Californiana de catalans i illencs (1764-1848)*per Pere Garriga*

Amb aquest títol Santiago Suñol i Molina acaba de publicar un llibre que podria ser d'interès per als nostres lectors. Conta la història dels missioners, soldats, administradors, cartògrafs i terratinents catalanoparlants que van explorar i colonitzar el territori de l'Alta Califòrnia, que van obrir camins, van aixecar missions evangelitzadores, i que van construir fortins militars i establiments civils. Vaig tenir el gust d'assistir a una conferència que va pronunciar l'autor a l'Institut d'Estudis Nord-americans de Barcelona el 22 d'octubre del 2015. Vaig trobar que el llibre estava molt ben documentat tot i que l'autor, sorprenentment, mai havia estat al continent americà.

Santiago Suñol és enginyer tècnic agrícola, nascut a Barcelona el 1930 i viu actualment a Lleida. Ha publicat *El Cadastre de Rústica a les Terres de Lleida* (1989); *La dimensió de la propietat rústica a l'Horta i al Terme de Lleida* (1993), i *L'ADN sobirà del poble català* (2015). Va explicar que el seu interès i curiositat per llegir i aprendre tot el que podia va començar amb el cinema mexicà dels anys 40 i 50 de la postguerra.

He trobat que el llibre està molt ben documentat i aporta curiosos detalls que desconeixia. Per exemple, diu que a l'acabament de la Guerra de Successió el 1717, la població del Principat era de 400 mil habitants i en el cens de Floridablanca del 1787 havia augmentat a 900 mil, un augment demogràfic del 121% en 70 anys! Molt d'aquest augment es deu a l'emigració de gent de l'altiplà Central espanyol a les províncies de la perifèria. Per altra banda, potser aquest sobrepoblament del Principat juntament amb la concessió de la llibertat de comerç i de navegació a Les Índies a tots els habitants de l'Estat espanyol, que incloïa Catalunya a partir de l'acabament de la guerra, va estimular l'emigració de menestrals, empresaris i empenedors del Principat i les Illes al Nou Món.

La frontera del nord del virregnat mexicà era un territori gegantí a les acaballes del segle XVIII, amb prou feines explorat. Davant l'amenaça creixent de les 13 colònies britàniques d'Amèrica i la pressió dels fabricants pelleters russos a la costa nord del Pacífic, Espanya hagué d'impulsar ràpidament un sistema de colonització de terres pel sistema de missions evangelitzadores dels indígenes sota la feble protecció de guarnicions militars. En les paraules de Suñol:

"...A la doble tasca missionera i de protecció militar respongueren les diverses expedicions colonitzadores d'Alta Califòrnia encapçalades pel capità lleidatà Gaspar de Portolà, el frare mallorquí Ginebró Serra, que durant mig segle tingueren continuïtat gràcies a la presència del cos militar de Voluntaris Catalans, amb un quadre excepcional d'oficials, com Pere Fages i Pere d'Alberní i no menys d'una vuitantena de frares catalanoparlants, sobretot franciscans, sense oblidar els marins Vicenç Vila i Joan-Josep Perez, pilots de la Carrera de Filipines, o els cartògrafs i enginyers militars Miquel Constansó, Nicolau de Lafora i Felip Bauzá Cañas, entre d'altres que contribuïren a crear els fonaments històrics d'un país que és el primer Estat en població dels EUA, i el tercer en extensió després d'Alaska i Texas".

Suñol fa un repàs ben documentat de les expedicions colonitzadores que tingueren lloc durant les dècades entre 1769, data de l'expedició de Portolà fins a la independència mexicana el 1821 i la secularització

de les missions (1826-1837), destacant la participació de catalans en aquestes empreses. També fa un repàs dels ranxos californians propietats de famílies d'origen català després de la secularització. Ens assabentem dels fets de la Companyia de Voluntaris Catalans en l'assentament de Califòrnia fins al 1803. I també sobre les 21 missions franciscanes que s'hi fundaren. Entre 1769 i 1834 un terç dels 142 frares que hi treballaren eren de parla catalana. Al 1832 s'havia assolit el bateig de 88 mil aborígens i la catequització de 16 mil adults. També esmenta l'alta taxa de mortaldat dels indígenes a causa de malalties epidèmiques com la verola, el xarampió i la diftèria, més les venèries portades pels soldats i colons. Es calcula que el 86 per cent dels indis de les missions moriren d'aquestes malalties. Com a motius de la mortaldat cal afegir la nutrició inadequada de les missions: atole o sopa de farinetes de civada mig fregida per esmorzar i sopar i un potatge pobre de llegums secs per dinar. Les missions, però, eren complexos ben estructurats on s'hi conreaven horts, vinyes, es collia gra de tota mena i es criaven enormes ramats de bestiar. S'hi aprenien també els oficis artesanals de l'època. Com diu Suñol: "És evident que tanta riquesa generada havia d'excitar la cobdícia dels residents civils espanyols i mexicans... i refermar la resistència dels franciscans a qualsevol intent de secularització". Després de la independència la política anticlerical mexicana va fer que els frares haguessin d'abandonar les missions. El resultat fou que en pocs anys les missions van quedar pràcticament despoblades i els indígenes miserablement maltractats.

Resumint, en el mig segle de l'obra colonitzadora espanyola a Califòrnia es van fundar quatre presons, tres poblats, vint missions i vint-i-cinc ranxos privats. Es van conrear milers de llegües quadrades de territori i es van obrir dues noves rutes al llarg de l'Estat.

El govern mexicà va posar a la venda o va adjudicar grans extensions de les terres de l'Alta Califòrnia als colons, i d'aquí van sorgir els grans ranxos. Entre 1835 i 1846 s'havien lliurat 26 milions d'acres, una extensió de gairebé tres vegades el Principat de Catalunya. L'extensió mitjana dels ranxos era d'unes 20 mil acres, i hi havia més de mil ranxos arreu de l'Estat. Entre els primers ranxos del sud-est de San Francisco hi ha el de la família Bernal-Sanchez. Una de les filles es va casar amb Antoni Maria Suñol, nascut a Barcelona, establert a San José. El llibre narra les vicissituds d'aquesta família. Per la zona de San José en queden encara força records.

Pel que fa a ranxos en mans de catalanoparlants, a més dels Suñol, el llibre n'esmenta diversos. Un d'ells fou Josep-Antoni Jorba de vora Manresa. El seu ranxo al sud de Califòrnia va esdevenir Yorba Linda on un dia, més d'un segle després, naixeria el president Richard Nixon.

Un comerciant barceloní, Esteve Carles Monràs, va comprar el ranxo San Vicente a la zona de Monterey. A un militar català de Tàrraga, Joan Mariné i Salvatierra, li fou adjudicat el Ranxo San Pasqual, al sud de Pasadena. A Goleta, vora Santa Barbara, a Narcís Fabregat li va ser adjudicat el Ranxo de Las Positas en recompensa als seus serveis durant l'atac del pirata Bouchard de 1818. I al soldat Vicenç Canet Fornesa, que havia servit a la presó de Monterey, se li va concedir el Ranxo San Bernardo, a prop de San Luis Obispo, que s'estenia fins a Morro Bay.

ARTICLE

L'epopeia Californiana de catalans i illencs (1764-1848)**The California epic by catalans and mallorcans (1764-1848)**

per Pere Garriga

Suñol acaba el llibre amb breus notes biogràfiques de tots els catalans i mallorquins que participaren en la colonització de Califòrnia (271) que recull en les categories de a) eclesiàstics jesuïtes (6), b) eclesiàstics franciscans (61), c) eclesiàstics dominicans (22), d) soldats i gent de mar (154), e) colons, cirurgians, funcionaris i comerciants (28).

Una obra magnífica que mereix estar avui a la biblioteca de qualsevol català californià!

With such a title Santiago Santiago Suñol i Molina has just published a book that could be of interest to our readers. It tells the story of the Catalan speaking missionaries, soldiers, administrators, cartographers and landowners who explored and colonized the Alta California territory, who opened new roads, who constructed evangelizing churches, who built military forts and towns. I had the pleasure to attend a talk that the author gave at the Institute of North American Studies in Barcelona on October 22nd of 2015. I found the book to be very well documented even though the author, surprisingly, had never been to the American continent.

Santiago Suñol is an Agricultural Engineer, born in Barcelona in 1930. He lives presently in Lleida. He has published in the past The Fiscal Registry of Farmlands of Lleida (1989), The Size of Farmlands of L'Horta and the Lleida Municipality (1993), and The Sovereign Catalan DNA (2015). He said that his interest in reading and learning as much as he could of California history was kindled by the Mexican movies he saw as a young man in post war years of the 40s and 50s.

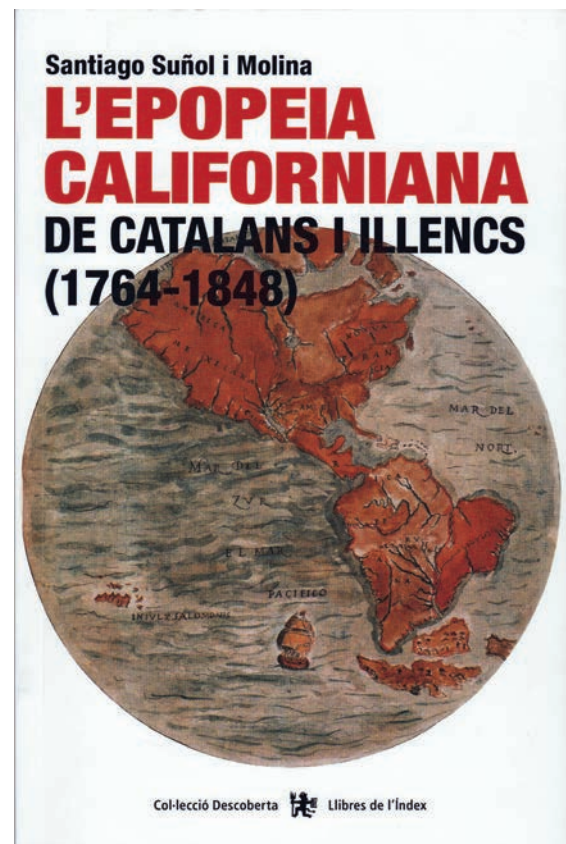
I have found the book to be very well referenced with curious details I did not know. For instance, he says that at the end of the Spanish War of Succession, in a census of 1717, the population of Catalonia was around 400 thousand whereas in the 1787 Floridablanca census it had grown to 900 thousand, an increase of 121% in only 70 years. Most of the increase was due to migrations from people of Spain's central mesa to the coastal provinces. On the other hand, the overpopulation of Catalonia together with the freedom of commerce and navigation to the Indies provided to all of the inhabitants of the country, which included Catalonia at the end of the War of Succession, stimulated Catalan artisans, businessmen and entrepreneurs to direct their attention to the New World.

The northern border of the Mexican Viceroyalty was a vast, hardly explored territory towards the end of the 18th century. Because of the threat of the 13 American British colonies and the pressure of Russian fur merchants along the northern Pacific coast, Spain had to quickly devise a colonizing method by the system of evangelical missions to the local inhabitants under the weak protection of military garrisons. In Suñol's words:

"...Various expeditions to Alta California responded to the double task of missions and military protection. They started with that of Captain Gaspar de Portolà from Lleida and the Franciscan father Junipero Serra from Mallorca and continued during half a century thanks to the presence of the Catalan Volunteers military unit with an outstanding group of officers, such as Pere Fages and Pere d'Alberni and not less than 80 Catalan speaking friars, most them Franciscans. And we cannot forget the marine pilots Vicenç Vila and Joan-Josep Perez of the Philippines Route, or

military cartographers and engineers such as Miquel Constansó, Nicolau de Lafora and Felip Bauzá Cañas, among others who contributed to the creation of the historical foundation of the state which today is the largest in population and third in size, after Alaska and Texas, of the US.

Suñol reviews the colonizing expeditions which took place between 1769, the date of Portolà's expedition, and Mexican independence in 1821 and the compulsory secularization of the missions (1826-1837), pointing out the participation of Catalans in these missions. He also reviews the California Ranches established after Mexican Independence owned by families of Catalan descent. We learn about the role of the Company of Catalan Volunteers in California until 1803. And of course of the 21 Franciscan missions that were founded. Between 1769 and 1834 one third of the friars who worked in the missions were of Catalan origin. By 1832, 88 thousand native Californians had been baptized and 16 thousand adults had been taught the Catholic faith. Suñol also points out the high mortality indices of natives due to epidemic diseases such as chickenpox, measles and diphtheria, in addition to the venereal diseases that soldiers and colonizers brought along. It is calculated that 86 percent of the mission natives died of these diseases. Among the reasons for the high death rate we must include the poor nutrition of the mission interns consisting of atole, a fried barley soup for breakfast and supper and a porridge of dried vegetables for dinner. However the missions were well structured enterprises where gardens, vineyards and vast extensions of fields were cultivated and great herds of animals were raised. The

missions also had different types of shops where the natives could learn a number of trades. In Suñol's words: "Evidently the wealth generated by the missions must have excited the envy of the civilian Mexican and Spanish residents of the state... and strengthened the resolve of the Franciscans to resist any attempts to secularization." After independence Mexican anticlerical policies forced the friars to abandon the missions. As a result, in a few years, the missions were practically abandoned and the natives miserably mistreated.

Summarizing, in the half century of Spanish colonization of California four presidios were established, three towns, 20 missions and 25 private ranchos. Thousands of acres of the land were cultivated and two new land roads were built to cross the state.

The Mexican government put on sale or granted large extensions of the land to settlers, hence large ranchos were established. Between 1835 and 1846 26 million acres were distributed, an extension nearly three times the size of Catalonia. The average size of a rancho was 20 thousand acres. Over a thousand ranches were granted at this time throughout the state. Among the earliest southeast of San Francisco bay was that of the Bernal-Sánchez family. One of the daughters of Bernal-Sánchez married Antoni Maria Suñol, born in Barcelona and a resident of San José. The book provides an account of the experiences of this family. The remain a number of sites around San Jose recalling the Suñols and their descendants.

The book reviews California ranchos held by Californios of Catalan descent. One of them is that of Josep-Antoni Jorba from a town close to Manresa. His rancho in Southern California became Yorba Linda, where one day, a century or so later, a president of the United States would be born: Richard M Nixon.

Esteve Carles Monràs, a businessman from Barcelona, bought the Rancho San Vicente, in the Monterey-Salinas area. A Catalan soldier from Tàrraga, Joan Mariné Salvatierra was granted the Rancho San Pasqual, south of Pasadena. At Goleta, near Santa Barbara, Narcís Fabregat was granted Rancho Las Positas, as a reward for his services during the attack of the pirate Bouchard in 1818. And the soldier Vicenç Canet Fornesa, who had served at the presidio of Monterey was granted Rancho San Bernardo, near San Luis Obispo which covered the area west of San Luis Obispo to Morro Bay.

Suñol ends the book with brief biographical notes of all the 271 Catalans and Mallorcans that participated in the colonization of California. He arranges them in the following categories:

- a) Jesuits, 6
- b) Franciscans, 61
- c) Dominicans, 22
- d) Soldiers and sailors, 154
- e) Settlers, surgeons, administrators and businessmen, 28.

All in all, a magnificent work worthy to be in the library of any Californian Catalan!

ARTICLE

Lluís Companys

per Pere Garriga

Enguany, el 15 d'octubre fou el 75è aniversari de la mort de Lluís Companys, l'últim president de la Generalitat durant la Guerra Civil espanyola. La seva mort als 58 anys fou tristament duta a terme per afusellament al castell de Montjuïc de Barcelona. Companys, exiliat a França després de la Guerra Civil, fou capturat per la Gestapo, la policia secreta de l'Alemanya Nazi, a petició de la policia del govern franquista. Fou traslladat primer a Madrid, on fou torturat i sotmès a un consell de guerra i finalment afusellat a Barcelona. Companys va sofrir el seu processament amb dignitat i estoïcisme. Farem un repàs d'aquesta trista història. (1)

Companys va néixer el 1882 en una família acomodada de Tarrós, un poblet de l'Urgell. Fou el segon de 10 germanes i germans. Ja als 8 anys els seus pares el van ingressar en un internat d'una escola de Barcelona on va fer el batxillerat. Després va estudiar Dret a la Universitat de Barcelona.

Es va involucrar a la universitat amb activitats polítiques a favor de causes republicanes. Juntament amb l'Associació Republicana Escolar publicava un butlletí setmanal on va escriure els seus primers articles polítics. Al 1900 va fer el seu primer discurs en un míting polític de caràcter anticlerical a la plaça de Toros de les Arenes de Barcelona.

Els anys següents són de força turbulència política. Va ingressar a la Unió Republicana que després es va ajuntar amb Solidaritat Catalana. Unió Republicana després es va dividir. Companys va entrar seguidament a la militància del Partit Republicà Radical. El 1909 Barcelona va sofrir les revolucions i repressions de la Setmana Tràgica. La coalició de Solidaritat es va desfer i en la repressió posterior

Lluís Companys (1882 - 1940)

Companys va ser empresonat per primera vegada. Va ser lliurat poc després en no ser imputat per cap càrrec.

El 1909 el Partit Republicà Radical es va convertir en la Unió Federal Nacionalista Republicana. Companys va passar a ser el president de la secció de joves. A causa de les seves activitats de protesta va ser detingut quinze vegades, i en els informes policials figurava com a "individu perillós".

El 1910 Companys es casa amb Mercè Micó amb la qual té dos fills, Lluís nascut el 1911 i Maria de l'Alba nascuda el 1915. El seu fill va mostrar des de la seva joventut senyals d'esquizofrènia que després es va complicar amb altres malalties. La salut del seu fill sempre fou una preocupació. Va morir el 1955. Companys i Mercè Micó es van divorciar el 1936. La seva segona esposa fou Carme Ballester.

En aquesta època treballa per al diari republicà La Publicitat, i és el cap de redacció de les revistes setmanals La Aurora i La Barricada. A La Publicitat coneix el seu director Marcelino Domingo i juntament amb ell i el seu amic Layret creen el Bloc Republicà Autonomista (BRA). El 1916 es presenta a eleccions pel districte de Roquetes de les rodalies de Tortosa però és derrotat.

El 1916 es llicencia en Dret i ingressa al Col·legi d'Advocats de Barcelona. Treballa d'advocat per a militants obrers i altres clients sense recursos. També continua com a periodista i juntament amb Layret i Domingo funden La Lucha, el diari del BRA del qual n'és el cap de redacció. El 1917 el BRA es fusiona amb altres formacions i es forma el Partit Republicà Català (PRC) i La Lucha es converteix en l'òrgan d'informació. La Lucha està contra la Guerra del Marroc, i a favor de la causa aliada de la primera Guerra Mundial i el projecte de l'Estatut d'Autonomia Català, causes que van contra la política del govern central. El 1917 el PRC participa amb altres grups en l'Assemblea de Parlamentaris que propugnava una Cort Constituent de cara a una nova organització de l'Estat. El govern no obstant, dissol l'Assemblea que causa la vaga revolucionària del 1917. Els aliats republicans es presenten a la convocatòria d'eleccions municipals i Companys és elegit per primera vegada com a representant del districte del Raval de Barcelona.

Els anys entre 1917 i 1922 foren d'extrema violència social a Barcelona. És l'època dels pistolismes amb enfrontaments amb els anarcosindicalistes, partidaris de l'"acció directa". Les repressions van resultar en centenars de morts. Companys i Layret van treballar d'advocats defensors de nombrosos sindicalistes empresonats. També reprèn Companys l'antiga amistat amb Salvador Seguí, que havia conegut de nen a Tarrós. El 1919 comença la vaga de La Canadiense que desemboca en una vaga general. Companys intervé en les negociacions entre obrers i patrons. Estableix aliances entre els obrers anarquistes i l'esquerra republicana autonomista. Tracta també d'involucrar l'Ajuntament de Barcelona del qual n'era conseller en les negociacions. Però davant de la negativa de l'Ajuntament que l'insulta de ser esquiol és detingut i va a la presó durant un mes.

El 1920 l'alcalde de Barcelona ordena la detenció dels dirigents obrers. Companys i Seguí i altres sindicalistes són empresonats i enviats al castell de Mola de Maó a les Illes Balears. Layret que es

disposà a defensar Companys als tribunals és assassinat. No obstant la seva detenció, Companys es presenta a les eleccions legislatives de desembre del 1920 i és elegit diputat a Sabadell per PRC en el lloc que havia d'ocupar Layret. Amb la immunitat parlamentària es lliura de la presó. Companys continua també amb les seves labors periodístiques ara al capdavant del diari L'Avenir de Sabadell. També impulsa la Unió de Rabassaires i el seu butlletí bisetmanal La Terra. Els rabassaires eren cultivadors de la vinya catalana. Tenien un tipus de contracte amb el propietari de la vinya segons el qual se'ls cedia una porció de la terra que cultivava mentre visquessin les dues terceres parts dels ceps (o sigui la rabassa) de la propietat.

El 1923 el general Primo de Rivera fa un cop d'Estat amb l'aprovació del rei Alfons XIII i s'estableix la dictadura fins al 1929. Companys dona suport a l'Aliança Republicana que coordina oposició a la dictadura i a la monarquia. El 1929 Companys participa en un intent d'insurrecció dirigida per Sánchez Guerra pel qual és novament detingut i passa tres mesos a la presó. El 1930 signa varis manifestos de representants de grups republicans i d'esquerres.

El 1931 organitza la Conferència d'Esquerres Catalanes. En aquesta conferència hi participa també Francesc Macià, el líder del Partit Republicà Català. Malgrat ser el propulsor de la conferència no hi pot participar per haver estat novament detingut. D'aquesta conferència neix Esquerra Republicana Catalana (ERC). Companys és elegit membre del grup executiu del partit. L'ERC és un partit interclassista. Inclou anarcosindicalistes, la petita burgesia, grups de tendència independentista de l'Estat Català de Macià, i republicans federals com ho era Companys.

El 12 d'abril de 1931 hi ha eleccions municipals a les quals es presenta Esquerra Republicana gràcies a la insistència de Companys. Companys forma part de la candidatura de l'Ajuntament de Barcelona. Tant a Catalunya com a tota Espanya les candidatures republicanes guanyen rotundament. Al dia següent de la victòria un grup d'Esquerra, Companys entre ells, es presenta a l'ajuntament de Barcelona, deposen l'alcalde, i a la una de la tarda Companys es proclama el nou alcalde, penja la bandera tricolor de la República al balcó i proclama la República. Una hora més tard Macià arriba a l'ajuntament i a un quart de 3 proclama l'Estat Català com a part d'una Federació de Repúbliques Ibèriques. Immediatament després Macià creua la plaça Sant Jaume, entra en la que aleshores era la Diputació Provincial i anuncia que es fa càrrec del Govern provisional de Catalunya. A la tarda es proclama la República a Madrid sota la presidència d'Alcalá Zamora. Macià nomena Companys governador civil de Barcelona. Poc després però, Companys dimiteix del càrrec per tornar a preparar la campanya electoral per a les properes eleccions de les Corts Constituents.

La proclamació de la República Catalana de Macià va crear naturalment un conflicte amb el nou govern central republicà. S'obriren negociacions immediatament i s'arribà al compromís que Catalunya presentaria a les Corts Constituents un estatut d'autonomia aprovat per una Assemblea d'Ajuntaments de Catalunya i que el govern central reconeixeria un govern català no anomenat República Catalana sinó Govern de la Generalitat de Catalunya. S'establiria

també una assemblea d'ajuntaments de les quatre províncies anomenada Diputació Provisional de la Generalitat que tindria com a objectiu principal presentar un estatut d'autonomia i organitzar un sufragi per la seva aprovació. Companys és membre d'aquesta Diputació representant Sabadell. Companys és elegit membre dels diputats encarregats de redactar l'estatut.

En les eleccions de juny del 1931 Companys és elegit diputat per la província de Barcelona per la llista d'Esquerra Catalana que incloïa a més d'ERC, socialistes i independents. Companys és enviat seguidament a Madrid per liderar la representació catalana a les Corts Constituents. En les paraules de Companys a les Corts demostren les seves principals preocupacions en aquest temps: «Los Diputados catalanes hemos venido aquí a defender nuestro Estatuto a la fraternal comprensión de los señores Diputados y a su sentido democrático; pero hemos venido también para intervenir en otras cuestiones que afectan a la grandeza de España: la Constitución, la Reforma agraria, las leyes sociales». Al principi Companys critica la lentitud de reformes del govern central. Manifesta a les corts que s'està en un temps revolucionari, que el poble demana mesures revolucionaries i ell és un revolucionari. Heus aquí les seves paraules: «en el país existe un afán nervioso y difuso de que se le gobierne revolucionariamente; hay una apetencia de reformas inmediatas y subversivas que serían constructivas, porque hoy gobernar revolucionariamente es cumplir el sentido gubernamental de la política». A la mateixa vegada Companys seguia amb les activitats periodístiques, fundant i dirigint La Humanitat, que més endavant seria l'òrgan oficial d'ERC.

Companys va votar a favor de la nova Constitució espanyola. També va intervenir en debats a favor de limitar la presència de l'Església Catòlica en l'àmbit públic, a favor de donar el vot a les dones, i a favor de la reforma agrària. També, durant el 1932, va intervenir en els debats sobre l'Estatut Català. L'estatut aprovat per la majoria de catalans el 1931 va haver de ser retallat per fer-lo compatible amb la Constitució Espanyola. El setembre de 1932 es va arribar a un acord i es va aprovar l'Estatut a les Corts de Madrid.

Ara l'activitat política catalana se centra en el nou Parlament Català que s'havia de constituir a Barcelona. El novembre de 1932 Companys es presenta com a candidat d'ERC al Parlament per Lleida. La coalició d'ERC amb altres partits d'esquerra va guanyar rotundament. El 13 de desembre és votat president del nou Parlament per una àmplia majoria (70 a favor i un en blanc). D'aquesta manera Companys es convertia en la segona autoritat catalana després de la del president de la Generalitat, Francesc Macià. Poc després Companys presenta la seva dimissió com a diputat a les Corts de Madrid per poder concentrar-se amb la feina del Parlament Català. La seva actuació al Parlament és marcadament partidista com ho demostren les seves declaracions públiques.

A mitjans del 1933 es produeix una nova crisi. Companys dimiteix el seu càrrec al Parlament per integrar-se al govern de la República Espanyola que ara presideix Manuel Azaña. En l'anomenada crisi de ministeris, per conservar la majoria dels partits d'esquerra, a Companys se'l nomena ministre de Marina, un xic a desgrat de

ARTICLE

Lluís Companys*per Pere Garriga*

Companys que hauria preferit la d'Indústria i Comerç. Evidentment Azaña i Companys no sintonitzaven gaire bé.

És al 1933 que també experimenta un canvi la vida personal de Companys. Es separa de la seva esposa Mercè Miró i s'uneix amb Carme Ballester, una militant de l'Estat Català.

El Nadal del 1933 es produeix un nou trasbals polític: la mort del president Macià en una operació d'apendicitis. El 31 de desembre el Parlament Català elegix Companys per 56 vots a favor i 6 abstencions, president de la Generalitat. Amb tot, l'elecció de Companys distava de tenir el suport general de què havia gaudit Macià a causa de la política partidista que sempre havia mantingut Companys. Companys havia buscat el suport obrerista i rabassaire, i s'havia vinculat amb l'anarcosindicalisme, qüestions que feien que els partits conservadors se'l miessin amb recel.

Ja com a president de la Generalitat, Companys va nomenar consellers de diferents partits d'esquerra. Només tres del set consellers que havia nomenat Macià van continuar en el seu càrrec. Una de les primeres mesures del nou govern fou la d'impulsar la Llei de Contractes segons el qual rabassaires poguessin treballar les terres que cultivaven en millors condicions. Un dels articles feia provisions perquè els rabassaires poguessin comprar la terra que cultivaven després d'un període de cultiu ininterromput de quinze anys. La Llei de Contractes va rebre l'oposició directa dels propietaris que van portar el cas al Tribunal de Garanties Constitucionals, que va sentenciar que el Parlament Català no tenia la competència en aquest tema i va anul·lar la llei. Dos dies després però, es va presentar al Parlament un text idèntic al que s'havia anul·lat que va tornar a ser aprovat amb el suport de tots els partits d'esquerra.

Passà un any d'estires i arronses entre Catalunya i el govern central. El govern central també sofria turbulències polítiques. El setembre del 1934 el govern central nomena Alejandro Lerroux president amb el suport de CEDA (Confederación Española de Derechas Autónomas), partit de la dreta, que és immediatament rebutjat pels partits republicans.

El 6 d'octubre del 1934 es declara una vaga general i Companys, després d'acusar el govern central de feixista, proclama l'Estat Català dintre la República Federal Espanyola. Companys comptava amb el suport de forces catalanistes d'esquerra, i amb organitzacions obreres. La proclamació de Companys estava fora de la constitució. El que va impulsar Companys a prendre aquesta mesura ha estat molt debatut pels historiadors. El govern central va demanar la detenció de Companys. El general Batet, comandant de l'exèrcit republicà, va ser l'encarregat de detenir Companys juntament amb el ple del govern català. El vaixell Uruguay, que es trobava al port de Barcelona va ser requisat i utilitzat com a presó del govern català. Allí es van quedar fins al 7 de gener del 1935 quan foren traslladats a la presó Modelo de Madrid per ser jutjats davant del Tribunal de Garanties Constitucionals. Catalunya, ara sense govern, estava en estat de guerra. El general Batet va nomenar un coronel que es fes càrrec provisionalment de la Generalitat. El gener, les Corts espanyoles van nomenar un governador general de Catalunya.

El 6 de juny de 1935 el Tribunal de Garanties Constitucionals va condemnar Companys i els membres del seu consell a 30 anys de presó i inhabilitació permanent. Posteriorment Companys i alguns dels seus consellers foren traslladats a una presó de Cadis. Malgrat això Companys fou presentat candidat al Front d'Esquerres en les eleccions de febrer del 1936 i elegit diputat. Amb aquesta elecció no va tardar a arribar-li l'indult. Azaña va formar un govern d'esquerres el 19 de febrer del 36 i poc després es va decretar una amnistia als presos polítics. Companys va tornar a Catalunya com a president de la Generalitat.

El 18 de juliol es va produir el cop d'Estat del general Franco que va fracassar a Catalunya. No obstant, en aquest estat de guerra, les milícies anarquistes van prendre control efectiu de la ciutat. Companys va intentar limitar tant com va poder la violència de la rereguarda republicana. Diversos milers de persones van ser matades en aquests mesos. L'11 de setembre del 36 Companys declarava a La Vanguardia que condemnava els actes de terrorisme que s'estaven efectuant al marge de la justícia. Durant tota la guerra com a president del Govern de Catalunya Companys va intentar mantenir la unitat entre els partits i els sindicats que li donaven suport. Era una situació summament difícil amb grans tensions entre comunistes, socialistes i anarquistes. El govern republicà espanyol a partir de l'octubre del 37 està a Barcelona presidit per Juan Negrín. L'abril del 38 les forces franquistes ocupen Lleida. A Burgos el general Franco deroga formalment l'Estatut Català.

*Monolit al President Companys
al Passeig Companys davant de
l'Arc de Triomf de Barcelona*

La batalla de l'Ebre fou l'última resistència de les forces republicanes a Catalunya a l'exèrcit del general Franco. El 3 de gener del 39 van creuar l'Ebre i des de llavors es va presentar poca resistència. El 15 de gener va caure Tarragona. El 20 de gener Companys dirigint-se per ràdio al poble català demana una última resistència. Negrín comunica a Companys que Barcelona no es pot defensar i que d'aquí a pocs dies caurà. El govern es disposa a marxar a Girona i Figueres. Companys abandona Barcelona la matinada del 24 de gener. El 26 la vanguardia nacionalista arriba a Barcelona. Desenes de milers de refugiats es dirigien a la frontera de França juntament amb l'exèrcit republicà. El 30 de gener està a Agullana, a menys de 5 quilòmetres de la frontera. Es troba amb el lehendakari Aguirre, amic de Companys, que havia vingut de París a ajudar el Govern d'Euskadi a Barcelona amb l'evacuació. Troba a Companys abatut i deprimat. Companys explica a Aguirre que només li queden dos mil pessetes d'estalvis que estan destinades a curar el seu fill que es troba en una clínica de Bèlgica encara que ell hagi de morir de fam. Aguirre va escriure al govern basc en exili a París la situació en què es trobava Companys i es va acordar ajudar-lo econòmicament durant els primers temps a França.

Poc després Companys es traslladava a París on ja hi havia la seva esposa Carme Ballester. Va ser allí objecte de moltes crítiques. Se l'acusava de ser responsable de molts dels mals que va sofrir Catalunya durant la guerra. Havia permès que violents revolucionaris produïssin terribles injustícies, cosa que havia estat molt comentada també a l'exterior i va donar una imatge molt negativa del govern català. Se'l criticava per haver estat un titella dels anarquistes primer i després dels comunistes, d'haver estat també massa interessat a defensar els interessos del govern central republicà i no la recuperació política i cultural catalana que havia estat iniciada amb la Renaixença.

El setembre del 1939 va començar la segona Guerra Mundial que aviat veuria França invadida per les forces Nazi. Companys volia formar un Consell Nacional de Catalunya representatiu del govern en exili. La seva iniciativa, però, no va prosperar. Aviat tota Europa es veuria involucrada en una terrible i violentíssima guerra. El govern francès havia intentat que Companys s'allunyés de París per considerar que podria agitar la gran quantitat de refugiats de la guerra espanyola a França. Des del juny del 39 vivia a La Baule le Pins, un poble de La Bretanya. La seva filla Maria marxa a Mèxic amb el seu marit al maig però Companys no la vol acompanyar, malgrat els precs de Maria, per no allunyar-se del seu fill. Amb la derrota de França, els alemanys Nazi ocupen París i Companys segueix vivint a la zona ocupada.

Amb la capitulació de França el juny del 1940, Franco demana que els dirigents republicans que es trobin encara en aquest país siguin capturats i enviats a Espanya. El 13 d'agost Companys és detingut per la Gestapo Nazi i lliurat a les autoritats nacionalistes el 29 d'agost de 1940.

La policia nacionalista el trasllada a la Direcció General de Seguretat de Madrid. Està tancat allí en una cel·la fins al 3 d'octubre on sofreix un seguit de burles i tortures. D'allí és traslladat al Castell de Montjuïc que havia estat convertit en presó. Allí és jutjat en un consell de guerra el 14 d'octubre. El seu judici dura unes hores i és condemnat a morir afusellat en aplicació de la llei de Responsabilitats Polítiques. El

seu afusellament té lloc el dia següent, la matinada del 15 d'octubre.

Companys refusa una bena als ulls quan l'escamot de soldats de l'Exèrcit espanyol es disposa a complir la sentència. Un dels capellans que acompanya l'escamot, Ramon de Colubí, recorda: "Portava un vestit senzill, de color blanc, calçava espadenyes. Mentre jo anava al piquet vaig observar com es descalçava. Diverses bales impacten el cos –no pas al cap– del president que crida just abans de caure a terra: "Per Catalunya!"

Així moria afusellat l'únic president europeu democràticament elegit en el segle XX.

Pere Garriga

(1) Molt del material que he usat com a referència per a aquest article és de:

(a) Lluís Companys, Wikipedia

(b) L'Home que va Matar Companys, Jordi Finestres, Sàpiens, Núm. 161

(c) El Viatge de Companys, Antoni Tortajada i Eloi Vila, 2015 Penguin Random House

This year on October 15 we commemorated the 75th anniversary of the death of Lluís Companys, the last president of Catalonia's Generalitat during the Spanish Civil War. He died at 58 before a firing squad at Barcelona's Montjuïc Castle. Companys, who lived in exile in France after the war was captured by the Gestapo, Nazi Germany's secret police, at the request of Franco's police. He was taken first to a prison in Madrid where he was tortured, condemned by a War Court and then transferred to Barcelona where he was executed. Companys suffered all this process stoically and with dignity. We will review today his life and the sad events that brought about his tragic death (1).

Companys was born in 1882 to a well established family of Tarrós, a small town of the Urgell region. He was the second of ten brothers and sisters. His parents sent him to a boarding school in Barcelona at the age of 8 where he continued through high school. Later he studied law at the University of Barcelona.

He soon became involved there in political activities in favor of republican causes. He wrote articles for a weekly newsletter of the Republican Association. In 1900 he made his first political speech at an anticlerical rally at Barcelona's Arenas Bullring.

The following years were of continuous political turbulence. He joined the Republican Union which later became the Catalan Solidarity. The Republican Union later fragmented and he joined the Republican Radical Party. In 1909 Barcelona suffered the uprisings and repressions of the so-called Tragic Week. The Solidarity coalition was broken and Companys was put in jail for the first time. He was soon freed as no charge was brought against him.

In 1909 the Radical Republican Party became the Nationalist Republican Federal Union. Companys became the president of its youth branch. Because of his public protest activities he was put in jail fifteen times. His police dossier had him down as a 'dangerous individual'.

ARTICLE

Lluís Companys

per Pere Garriga

In 1910 Companys married Mercé Micó to which two children were born. Lluís was born in 1911 and Maria de l'Alba in 1915. His son from an early age was diagnosed to suffer from schizophrenia which later became complicated with other disorders. The health of his son was always Companys' concern. In 1936 he divorced Mercé Micó. His second wife was Carme Ballester.

At the time of his first marriage he worked for the republican newspaper La Publicitat and was the editor of the weekly magazines La Aurora and La Barricada. At La Publicitat he met Marcelino Domingo and together with his friend Layret started the Bloc Republicà Autonomista (BRA). In the 1916 elections he became a candidate to represent the Roquetes district near Tortosa but was defeated.

In 1916 he passes the bar and becomes a lawyer with a practice in Barcelona. He provides free legal counsel to arrested demonstrating workers and other clients without funds. He also continues to work in the press and together with Layret and Domingo publish La Lucha, a BRA newspaper of which he is the editor in chief. In 1917 BRA joins other parties with similar ideologies to form the Catalan Republican Party (CRP) and La Lucha becomes their newspaper. It is against the Moroccan War and in favor of the allied cause in World War I and the Articles of Catalan Autonomy, all of which are in opposition to the Spanish central government. In 1917 the CRP is involved with the Parliamentary Assembly that advocates a new Parliamentary constitution. The central government dissolves the Assembly which causes the 1917 general strike. The republicans present candidates to the municipal elections and Companys is elected for the first time as a representative of the Barcelona Raval district.

Extreme violent confrontations take place between 1917 and 1922. It is the time of armed encounters between conservative and anarcho-syndicalists which are in favor of 'direct action'. The repression results in hundreds of deaths. Companys and Layret work as legal defenders of numerous arrested syndicalists. Companys resumes now a childhood friendship with Salvador Seguí, whom he knew from Tarrós. The strike at La Canadiense factory becomes a general strike and Companys is one of the negotiators between workers and management to end the strike. He establishes alliances with anarchists and the republican left autonomists. He tries to get the Barcelona City Hall involved with the negotiations. It refuses and Companys insults as strike breakers for which he is arrested for a month.

In 1920 the mayor of Barcelona orders the arrest of the workers' leaders. Companys, Seguí and other syndicalists are arrested and sent to the Mola Castle of Maó in the Balearic Islands. Layret, who was going to defend Companys in court is assassinated. Though under arrest Companys presents himself as candidate to the parliamentary elections of December 1920 and is elected as a representative of Sabadell for the CRP, the seat that Layret was going to occupy. With parliamentary immunity Companys is freed. He continues his newspaper work and is now editor of L'Avenir de Sabadell. He also becomes involved with the Rebassaire Union and their newspaper La Terra. Rebassaires were vineyard workers. They had contracts with the owners of the vineyards according to which they would receive the benefits of a portion of the vines they cultivated.

In 1923 general Primo de Rivera struck a coup with the approval of King

Alphonse XIII and established a dictatorship until 1929. Companys is now supporting the Republican Alliance in opposition to the dictatorship and the monarchy. In 1929 Companys is involved in a insurreccional plot against the government for which he is arrested again for three months. In 1930 he signs various manifestos by leftist representatives in favor of a republic.

In 1931 he helps organize the Conference of the Catalan Left. Francesc Macià, the leader of the Catalan Republican Party attends. However Companys can't participate because he is again arrested. Out of this party the Catalan Republican Left (the Esquerra Republicana Catalana, ERC) is born. Companys is a member of the executive committee of the party. The party includes anarcho-syndicalists, middle class groups, independence groups of Catalan Statehood of Macià and republican federalists such as Companys.

The ERC is represented in the April 12 1931 municipal elections. Companys is a candidate to the Barcelona city council. Companys wins. In general through Spain the pro-republican parties crushingly defeat all opposition. The day after the victory a group of Esquerra, Companys among them, make their way to the city hall, demand the resignation of the mayor, and Companys is proclaimed the new mayor. On the balcony of Barcelona's city hall he hangs the republican tricolor flag and proclaims the Republic. An hour later Macià arrives and proclaims the Catalan State as a part of a Spanish Federal Republic. Immediately after Macià crosses the Plaça Sant Jaume, the building was then the Provincial Government Building and announces he is taking over the provisional government of Catalonia. In the afternoon Madrid proclaims the Spanish Republic with Alcalá Zamora its president. Macià names Companys the governor of Barcelona. However soon after Companys resigns to prepare himself for election to the Constitutional Court.

The proclamation of the Catalan Republic by Macià naturally created a conflict with the central republican government. Negotiations were immediately and a compromise was reached to allow Catalonia to present to the Constitutional Court an Article of Autonomy as approved by the Assembly of Catalan City Councils and that the central government recognize a Catalan government as Generalitat of Catalonia not under the name of Catalan Republic. An Assembly of Catalan City Councils would also be established in the four provinces of Catalonia which would have as its main objective to draft the Articles of Autonomy and have them approved by a

referendum. Companys is a member of the group which is to draft the Articles of Autonomy.

In the June elections of 1931 Companys is elected representative for Barcelona in the Esquerra Catalana party which includes members of the ERC, socialists and independents. Companys is sent to Madrid to lead the group in the Spanish Constitutional Court. Companys' speech echoes his major concerns at the time: "The Catalan deputies have come here to defend our Articles of Autonomy to the fraternal understanding of the Court and of its democratic sense; but we have also come to intervene in other questions that affect the greatness of Spain: the Constitution, the Agrarian Reform and its social laws". At the beginning Companys is critical of the slowness of central government in adopting reforms. He indicates that it is living in a revolutionary time and that the people

demand revolutionary measures and he is revolutionary. This is what he said: "in the country there is a nervous and widespread anxiety that we govern in a revolutionary manner; there is a desire that reforms be immediate and subversively constructive, because today to govern in a revolutionary manner is to fulfill the governing sense of the politics". Companys continues his newspaper activities founding and directing La Humanitat, which later would be the official organ of the ERC.

Companys voted in favor of the new Spanish Constitution. He also intervened in debates to limit the presence of the Catholic Church in public, to give the vote to women, and to establish an agrarian reform. Also during 1932 he was involved in several debates on the Catalan Estatut, i.e. Articles of Autonomy. The Estatut approved by a majority of Catalans in 1931 had to be amended to be compatible with the Spanish Constitution. In September of 1932 an agreement was reached and the Estatut was approved by the Parliament of Madrid.

Now Catalan politics are centered around the new Catalan Parliament constituted in Barcelona. In November 1932 Companys is the candidate for ERC representing Lleida. The ERC coalition with other leftist parties win by large majority. On December 13 he is elected president of the new Parliament by a large majority (70 in favor and one no vote). In this manner Companys becomes the second highest authority of Catalonia after the Generalitat president, Francesc Macià. Shortly later Companys resigns his position in the Madrid Court to concentrate on the work of the Catalan Parliament. His performance in Parliament is eminently partisan as demonstrated by his public pronouncements.

In mid 1933 a new crisis occurs. Companys resigns his position in Parliament to become a member of the cabinet of the Spanish Republic's president Manuel Azaña. In the so called ministerial crisis Companys is named Minister of the Navy in order to preserve a majority of leftist parties. Companys was not too happy however with this position. He would have preferred the ministry of Industry and Commerce. Evidently Companys and Azaña didn't get along too well.

In 1933 Company experiences a change in his personal life. He separates from his wife Mercé Micó and joins Carme Ballester, a Catalonia Statehood militant. On Christmas 1933 another political crisis occurs: the death of president Macià in the course of an appendectomy. On December 31 the Catalan Parliament names Companys president of Generalitat by 56 votes in favor and 6 abstentions. Companys' election however was quite far from the general support Macià had enjoyed because of Companys' highly partisan views. Companys had sought the workers and field workers support and had joined forces with the anarcho-syndicalists, all of produced misgivings in the conservative forces of country.

As president of Generalitat Companys names leftist party members to his cabinet. Only three of the seven cabinet members named by Macià remain. One of the first measures of the new government was to promote the Law of Contracts according to which the vineyard workers could enjoy better working conditions. One of the articles provided the ability of the workers to buy the land they cultivated if they had been working it for 15 uninterrupted years. The Law of Contracts met with the opposition of the landowners who brought the case before the Court of Constitutional Guarantees which decreed that the Catalan Parliament was not qualified

to issue such a law and the law was abolished. However two days later Companys presented the same law to Parliament which approved it again with the support of the leftist majority.

Another year goes by with different types of confrontations between Catalonia and the central government. The central government was also suffering political turbulent pressures. In September of 1934 the central government names Alejandro Lerroux president with the support of CEDA (Spanish Confederation of the Autonomous Right), a conservative party, which was immediately opposed by republican parties.

On October 6 1934 a general strike is declared and Companys, after accusing the central government of being fascist, proclaims the Catalan State within the Federal Spanish Republic. Companys relied on the support of the Catalan left, and workers unions. This proclamation was against the Spanish constitution. What impelled Companys to take this step has been much debated by historians. The central government asked for the arrest of Companys. General Batet in command of the republican army was asked to carry out this order and arrest Companys and his cabinet. The Uruguay, a ship which was anchored in Barcelona at the time was commandeered and used as a prison for the Catalan government. There they remained until January 7, 1935 when they were transferred to the Modelo Prison of Madrid to appear before the Court of Constitutional Guarantees. Catalonia was now without a government with in a state of war. General Batet named a colonel to provisionally take over the Generalitat. In January the Spanish Parliament named a general governor for Catalonia.

On June 6 1935 the Court of Constitutional Guarantees sentenced Companys and the members of his council to 30 years of prison and permanent inability to hold office. Later Companys and some of his cabinet members were transferred to a prison in Cadiz. Despite all of this Companys was nominated as a candidate for the Leftist Front in the February elections of 1936 and was elected. With this election he was pardoned by Azaña who formed a leftist government on February 19, 1936, and decreed a general amnesty to all political prisoners. Companys returned to Catalonia as president of Generalitat.

On July 18 Franco struck a coup which failed in Catalonia. Nevertheless, in the state of civil war that Spain now found itself, the anarchist militants effectively took over control of Barcelona. Companys tried to limit as much as he could the ensuing violence of the republican rearguard. Thousands of people were killed during these months. On September 11 of 1936 Companys declared in La Vanguardia newspaper that he condemned acts of terrorism all of which were being carried out outside the law. During the war Companys, the president of the Catalonia, tried to maintain unity among the parties and unions which supported him. It was a very difficult situation with great tensions between communists, socialists and anarchists. The Spanish republican government as of October 1937 was residing in Barcelona with Juan Negrín as president. In April 1938 the Franco forces take over Lleida. In Burgos general Franco formally abolishes the Catalan Estatut Articles.

The battle of the river Ebre was the last resistance offered by the republican forces in Catalonia to general Franco's army. On January 3 1939 the Ebre was crossed and from then on little opposition was held. On January 15 Tarragona fell. On January 20 Companys addressed the

ARTICLE

Lluís Companys

per Pere Garriga

Catalan people by radio and asks for one more effort of resistance. Negrín tells Companys that Barcelona cannot be defended and will be taken over in a few days. The government is about to leave for Girona and Figueras. Companys leaves Barcelona the early morning of January 24. On January 26 the nationalist vanguard is in Barcelona. Tens of thousands of republican refugees are on their way to the French border together with the Republican army. On January 30 Companys is in Aguillana, a town 5 kms from the border. Here he meets with the Bask lehendakari Aguirre, a friend of Companys, who has come down from Paris to help the Euzkadi Government in the Barcelona retreat. Companys feels beaten and depressed. Companys tells Aguirre he only has two thousand pesetas in savings which he has reserved for his son's care who is in a Belgian clinic. Companys will starve if necessary. Aguirre tells the Bask government in exile in Paris about Companys' situation and they agree to give him economic support during the beginning of his stay in France.

Shortly after Company moves to Paris where his wife Carme Ballester has already been residing. He was the object of much criticism. He was accused of being responsible for many of the ills that affected Catalonia during the Civil War. He had allowed the violent crimes committed by the revolutionaries, crimes that had been much commented in the foreign press and gave a very negative image of the Catalan Government. He was accused of having been a puppet first of the anarchists and later of the communists, also of having been too interested in defending the republican Spanish government and not enough the Catalan cultural heritage initiated by the Renaixença.

In September 1939 the Second World War started which soon would see France invaded by Nazi forces. Companys wanted to form a Catalan national Council which would represent the Catalan government in exile. His initiative however did not prosper. Soon all of Europe was involved in a terrible violent war. The French government wanted Companys away from Paris because they felt he could agitate the great number of refugees in France from the Civil War. From June 1939 Companys is living in La Baule le Pins, a town in Brittany. His daughter Maria departed to Mexico in May with her husband imploring Companys do the same. Companys however prefers to stay close to his son. With France's defeat Paris is occupied by the Nazi Germans and Companys stays in occupied France.

With France's surrender in June 1940, Franco demands the republican leaders residing in the country be captured and returned to Spain. On August 13 Companys is arrested by the Nazi Gestapo and delivered to the Spanish nationalists on August 29.

The nationalist police detains him at the Dirección General de Seguredad of Madrid. He is locked in cell there until October 3 where he is mocked and tortured. From there he is moved to the Castle of Montjuic of Barcelona which had been converted into a prison. He is there judged by a War Trial Court on October 14. His trial is only a few hours long and he is sentenced to die by a firing squad applying the law of Political Responsibility. The sentence is carried out the following day, early in the morning of October 15.

Companys refuses to have his eyes covered when the squad of soldiers are ready to proceed with the execution. One of the priests that witnesses the execution is Ramon de Colubí. He recalls: Companys wore a simple white suit with espadrilles. While I was walking toward the firing squad I noticed

how he was taking off his footwear. Several bullets hit his body - but none his head - and before he fell to the ground the president called out: For Catalonia!".

In such a manner was the only democratically elected president of the XX Century executed.

Pere Garriga

(1) Much of the material used in the article was obtained from:

(a) Lluís Companys, Wikipedia

(b) L'Home que va Matar Companys, Jordi Finestres, Sàpiens, Núm. 161

(c) El Viatge de Companys, Antoni Tortajada i Eloi Vila, 2015 Penguin Random House

ARTICLE

Commemoració del VII Centenari de mort de Ramon Llull. Per què va ser importat Ramon Llull?

per Sònia Casas, amb l'assessorament d'Anna Serra. Article publicat a la revista Sàpiens Núm.159

Per què va ser important Ramon Llull?

Per Sònia Casas, amb l'assessorament d'Anna Serra. Article publicat a la Revista Sàpiens Núm.159.

Com a pare fundador de la literatura catalana, Ramon Llull està al nivell de figures com Cervantes, Dant o Goethe, però l'obra d'aquest "català de Mallorca", tal i com es presentava com viatjava a l'estranger, va molt més enllà de la novel·la, de la poesia o de l'assaig filosòfic. I és que per Llull la literatura no era objectiu en ella mateixa sinó el mitjà per transmetre la seva Art. Si algun lector ha intentat discernir en què consisteix aquesta Art possiblement s'haurà trobat amb alguns problemes. Que l'Art era difícil d'entendre ho sabia el mateix Llull, que es queixava de com la gent passava pels seus textos "com gat per brases". El beat es referia a la seva primera obra fonamental: l'Art abreujada d'atobar la veritat. Però què és el que la feia tan difícil? Es tracta d'un llibre que exposa un mètode per comprendre Déu a partir de la raó, de tal forma que la veritat del cristianisme i els seus misteris es facin evidents per als infidels a través de diversos exercicis de lògica.

Com es veu, la tasca, de senzilla, no en tenia res. Potser per això Llull va necessitar un segon moment d'inspiració divina, durant el seu retir a la muntanya de Randa, prop de la ciutat de Palma. A Randa, Llull s'havia retirat després del suïcidi del seu esclau, un musulmà docte que havia comprat per aprendre àrab.

L'aprenentatge de l'àrab ajudat per l'esclau havia format part essencial de la seva etapa de formació, completament autodidacta, i que el místic havia encetat uns nou anys abans, cap al 1263, just després de tenir les seves primeres visions místiques. El més curiós és que Llull no era precisament el perfil de persona destinada al misticisme.

DE TROBADOR A MÍSTIC

Fill d'una família benestant de Barcelona vinculada a la casa reial, Llull era un cortesà amb esposa, fills i potser alguna amant. De fet, tal com descriu la mateixa a Vida coetània, considerada la millor biografia que hi ha de l'època medieval, la primera visió la va tenir mentre es trobava capficat "pensant una vana cançó per una sua enamorada", és a dir, escrivint un poema d'amor de caire trobadoresc. La imatge que se li va aparèixer va ser la de Crist a la creu una visió que de seguida va voler oblidar. Però Déu va resultar ser insistent i la va haver de repetir fins a quatre vegades més perquè Llull en compregués el significat: "[...] nostre Senyor Déu Jesucrist no volia altra cosa sinó que, lleixant lo món, totalment se donàs a la sua servitud".

El beat va decidir aleshores que aquest acte de servei estaria relacionat amb un únic objectiu: convertir els infidels. Per això calia redactar "el millor llibre del món" que demostrés la fe cristiana era la veritable, i convèncer el papa i els reis de la necessitat de fundar monestirs on s'ensenyessin les llengües orientals per tal de poder dur a terme millor la missió evangelitzadora. Des de la nostra perspectiva actual voler canviar la fe dels altres pot generar certa antipatia, però cal posar-nos en el context del moment. Llull va néixer a Mallorca pels volts de 1232, quan només feia tres anys que Jaume I havia conquerit l'illa als almohades. Trenta anys després, quan va tenir lloc la seva conversió, a Mallorca es continuava vivint en un règim semi-colonial

en què la població musulmana representava un terç de la població o com ell mateix diu: "on els musulmans envoltaven els cristians per tot arreu".

A més, l'illa era un punt neuràlgic del comerç del Mediterrani occidental. Així ho demostra el fet que s'hi instal·lessin colònies de mercaders de Pisa, Gènova, Marsella i jueus nord-africans, o que les autoritats mallorquines obrissin consolats al nord d'Àfrica. Havent crescut doncs en aquesta terra de frontera, sembla raonable que Llull es preocupés pel destí espiritual dels musulmans i el desig d'una homogeneïtzació cristiana.

Amb el pas del temps, però, Llull també es va adonar que la fe cristiana necessitava una profunda reforma tant teològica, arran dels cismes eclesíasts que es vivien en aquells temps, com social, derivada del fet que l'Església era un estament privilegiat en una societat tan teocràtica com la medieval. Així és com la seva acció missionera va acabar també tenint per objectiu no solament la conversió dels musulmans sinó també la dels "mals cristians", per als quals proposava, d'una banda, una teologia renovada que els unís de nou i, de l'altra, una profunda reforma moral que retornés l'Església i els seus representants a la senzillesa i humilitat del model cristià primitiu.

UN SAVI AUTODIDACTE

Tot i tenir els seus objectius clars, Llull no sabia ben bé per on començar. Van haver de passar tres mesos després de la conversió perquè tot plegat comencés a prendre forma; en concret, durant un sermó del bisbe de Mallorca sobre sant Francesc. Inspirat pel vot de pobresa del d'Assís, Llull va deixar una part de les seves propietats a la seva dona i es va vendre la resta, i va emprendre una peregrinació a Santa Maria de Rocamadour, al Carci (Occitània) i a Sant Jaume de Galícia.

El peregrinatge li va servir per obrir els ulls i adonar-se que per dur a terme amb èxit un projecte d'aquella envergadura necessitava formar-se intel·lectualment. Així va ser com, de tornada a Mallorca, va començar a aprendre "una mica de gramàtica", "a estudiar la llengua aràbiga" i a llegir la Bíblia, l'Alcorà i el Talmud, però també filòsofs com Plató i Aristòtil i metges com Avicenna o Constantí l'Africà. El procés va durar una dècada, durant el qual, Llull va visitar assíduament les biblioteques del Monestir de Santa Maria la Reial i el convent de Sant Domènec.

En aquest convent, Llull va entrar en contacte també amb els mètodes missioners dels dominics, amb els quals no solament no combregava gens sinó que assegurava que estaven condemnats al fracàs. Per Llull, l'error dels dominics era el d'intentar persuadir els infidels amb arguments basats en l'autoritat de les Sagrades Escriures en lloc de fer-ho a través de "raons necessàries"; és a dir, raonaments irrefutables, tal com explica a El llibre del gentil e dels tres savis.

I és que el místic s'havia adonat que els mètodes de conversió tradicionals, basats únicament en allò que explicaven els textos sagrats, desembocaven en discussions inacabables que no solament no convenien a ningú, sinó que feien que tothom cregués que la seva interpretació de la divinitat era la correcta.

ARTICLE

Commemoració del VII Centenari de mort de Ramon Llull. Per què va ser importat Ramon Llull?

per Sònia Casas, amb l'assessorament d'Anna Serra. Article publicat a la revista Sàpiens Núm.159

ELS PRIMERS ESOBOSOS DE L'ART

Llull opinava que calia substituir aquests debats erms per un sistema basat en unes normes generals que poguessin ser acceptades per les tres religions i la manera més fàcil de fer-ho era a través dels punts en comú que tenien aquestes tres religions com, per exemple, la creença en un sol Déu etern, bo i omnipotent, o en l'existència d'un món físic que seguia els paràmetres de la física aristotèlica. Segons ell, les tres fes eren experiències històriques diferents d'una mateixa revelació divina i calia trobar un model de comprensió unitari que superés els respectius dogmes, objectes de fe i no de raó. D'aquí va sorgir la seva idea d'una "art combinatòria" que, amb una proposició lògica rere l'altra, arribés a establir la veritat sobre Déu.

A partir d'aquests criteris, Llull va començar a fer els primers tantejos per redactar la seva Art. Com ell mateix explica, després del moment d'il·luminació a Randa, Llull va ser pres per l'entusiasme i va decidir abandonar el seu retir i baixar en direcció al monestir de Santa Maria de la Real, on es va posar a "escriure sense esforç" la seva Art abreuçada d'atobar veritat, primer en català i finalment en llatí.

Els esforços vindrien més tard, quan el místic es va adonar que el seu mètode no es comprenia i es va lliurar "en sacrifici de la pròpia vida" a una tasca de reelaboració ingent per simplificar, unificar i completar el seu mètode. Així, després de l'Art abreuçada d'atobar veritat (1274) va venir l'Art demostrativa (1275-81), l'Art inventiva veritatis (1289), l'Art amativa (1290), la Taula general (1294), la Lògica nova (1303), i finalment, l'Ars generalis ultima (1305-1308). Aquell any, Llull encara va escriure una introducció: l'Ars brevis (1308), possiblement el text més recomanable per aquell lector que vulgui iniciar-se al contingut essencial de l'obra filosòfica del místic.

El gran punt d'inflexió d'aquests quaranta anys de reelaboracions es va produir pels volts del 1288-1289, quan Llull va llegir la seva tesi a la Universitat de la Sorbona de París, la més prestigiosa del seu temps, amb la intenció d'introduir l'Art a la Universitat. Val dir que el fet que algú com ell, un seglar que no pertanyia ni a l'àmbit acadèmic ni al religiós, tingués aquesta oportunitat ja es pot considerar tot un èxit. Palplantat davant del tribunal, Llull els va explicar que havia desenvolupat una ciència universal que permetia considerar tot allò que pot ser pensat, des de l'ésser suprem fins allò més ínfim, i també tot allò que se'n pot dir. "Es tracta d'una espècie de gramàtica universal, que combinant els seus termes de forma binària o ternària, és a dir, per parelles o tríades, permet resoldre qualsevol qüestió que l'home es pugui formular", els devia dir. És possible que alguns estudiosos de la Sorbona posessin la mateixa cara que poseu vosaltres ara mateix. Aquell mètode desconcertant, basat en la combinació de figures estranyes, no va ser entès ni acceptat pel tribunal.

Aquell entrebanc va dur Llull a retirar-se a Montpeller amb la intenció de fer-lo més entenedor i simplificar-lo. En aquesta segona fase de l'Art (1290-1308), el beat va reformular el sistema combinatori, va eliminar el contingut més purament algebraic, i va reduir el nombre de figures. A més també va estendre les característiques de Déu i les potències de l'ànima humana a tots els éssers vius de la terra, raó per la qual es diu que Llull va ser el primer a crear una visió trinitària del món. Tot plegat tenia un doble objectiu: convertir l'Art en una mena d'ètica de l'acció (és a dir, que es pogués aplicar a la missió evangelitzadora) però també fer-lo útil per al desenvolupament científic de l'època. És per això que cada versió de l'Art anava acompanyada d'un conjunt d'obres "satèl·lit" que aplicaven els principis generals de l'Art a una branca concreta del saber com la teologia, la filosofia, la medicina, l'astronomia, el dret, la geometria i la política, entre d'altres.

El 1308 Llull va donar l'Art per acabada i el mallorquí es va veure amb cor de tornar a París. A diferència de la primera vegada, aquest cop la seva dissertació va ser ben acollida i Llull va rebre el títol de Magisteri en Arts després que una quarantena de mestres de la

Facultat de Medicina i d'Arts donessin el seu vist-i-plau a l'Art brevis. En ell, Llull s'enfrontava obertament al pensament averroista (que separava teologia i filosofia) imperant en aquells temps a la Universitat, desenvolupant un discurs franciscà que, en lloc de distingir entre raó i fe, en promovia la unitat. Que l'acadèmia ho acceptés, era un gran triomf.

Amb forces renovades, Llull va continuar revisant les seves teories i els seus mètodes demostratius, i també va dictar la seva autobiografia, la Vita coetanea, a un monjo de la cartoixa de Vauvert, als afores de la muralla de

París. L'obra escrita inicialment en llatí, va ser concebuda com a carta de presentació de cara al concili de Vienne (França), que va tenir lloc entre el 1311 i el 1312. Aquest concili general de l'Església havia de tractar, entre d'altres qüestions, el canvi de la seu pontificia de Roma a Avinyó, que s'havia fet efectiu el 1309, i també l'aspra confrontació del rei francès Felip IV el Bell amb l'ordre dels templers per raons polítiques i econòmiques. En aquest context enverinat i dividit, Llull va presentar a Vienne per demanar tres coses: la creació d'escoles de formació per als predicadors de l'Evangeli; la conformació d'un ordre de cavallers que recuperessin Terra Santa, i finalment, la constitució d'un front antiaverroista contra els seguidors d'aquest filòsof andalusí i la seva manera d'entendre les doctrines d'Aristòtil.

Peticions molt similars a aquestes ja les havia fetes anteriorment al rei de França i també al Papa Climent V i a Jaume II de Mallorca, amb qui va mantenir sempre bones relacions. De fet, el seu primer èxit havia estat la fundació d'una escola de missioners franciscans a Miramar el 1276, poc després de la il·luminació de Randa. Amb

Una de les miniatures de Brevi

tot, políticament, Llull sovint va donar suport a les pretensions hegemòniques franceses, reconeixent no solament la preeminència de França a Occident sinó també el dret del seu rei a intervenir en els afers eclesials. Sorprenentment, i a diferència de la majoria de pensadors de l'època, Llull també estava a favor de la dissolució dels templers. Així, el beat no va tenir cap inconvenient a l'hora de donar la seva opinió en qüestions candents i sembla clar que el seu parer es tenia sovint en compte.

AMB L'AJUDA DEL REI DE FRANÇA

Aquesta conjuntura va donar els seus fruits. Llull va rebre de Felip el Bell un document en què se'l qualificava de "vir bonus, justus et catholicus" (home bo, just i catòlic) i és molt probable que les pressions polítiques franceses permetessin que el mallorquí aconseguís parcialment els seus propòsits. El concili va dictaminar que les universitats de París, Oxford, Salamanca i Bolonya ensenyessin l'hebreu, l'àrab i el caldeu als futurs missioners i també es va estipular que tots els béns del dissolt ordre dels templers passessin a l'ordre hospitaler per dur a terme la recuperació de Terra Santa. En canvi, la tercera petició, de la creació del front antiaverroista, no va tenir el més mínim ressò.

Llull va compaginar tot aquest procés per oficialitzar el seu model evangelitzador amb els seus viatges als països musulmans, on volia posar-lo en pràctica. En aquest, no solament es va esmerçar a conèixer en profunditat la cultura àrab sinó que va fer d'agent intercultural, bastint ponts perquè tant l'occident cristià il·lustrat com les altes esferes nord-africanes s'interessessin culturalment els uns pels altres.

Un dels primers lloc on ho va intentar va ser a Tunísia, país on els catalans tenen una àmplia presència. A més de disposar dels seu propi funduc, una mena d'hostal amb magatzem i capella cristiana, on solia residir un cònsol que gestionava problemes legals i comercials, hi havia un altre avantatge: la milícia del soldà també estava formada per mercenaris catalans. Això explica que el 1293, Llull s'atrevis a fer un discurs memorable davant del soldà de Tunísia, intentant demostrar-li la veritat del cristianisme a través de l'Art. Però el místic no solament volia ser escoltat, també s'esforçava a fomentar un pioner diàleg interreligiós amb grups de savis experts en l'Alcorà, a qui demanava que li expliquessin o més ben dit, que el convencessin de perquè la fe musulmana era la veritable.

Aquesta revolucionària acció missionera sovint li va comportar problemes, com va passar a Bugia (a l'actual Algèria) el 1307. A més de patir lesions físiques i presó, Llull va ser expulsat del país. La mala sort va voler que en el vaixell en què viatjaven naufragués prop de Pisa. "Algunes persones moren negades i altres, amb l'ajuda de Déu, se salvaren. Entre aquests es trobaven Ramon Llull i un companyó seu, que havent perdut tots els llibres i roba, arribaren en una barca a la ribera quasi nuus."

UN LLEGAT IMMENS

D'aquest fragment es conclou que el beat viatjava acompanyat d'un ajudant i també que viatjava carregat de llibres, però no hi ha registres que Llull disposés de taller propi: per tant, per editar-los, devia anar a buscant copistes aquí i allà, raó per la qual algunes versions estan més ben redactades que d'altres. Curiosament, tot i la seva vasta

producció literària i els seus múltiples viatges, Llull se sentia decebut per les males experiències que havia patit al nord d'Àfrica, però en realitat el beat no tenia motius per sentir-se cap fracassat. Aquest místic que es va lliurar a la tasca indefugible de fer conèixer a tothom la veritat de Déu, va bastir una obra monumental i va ser el primer en obrir el discurs filosòfic a les llengües vulgars.

LES PRINCIPALS OBRES

A banda de les obres estrictament filosòfiques, i que comencen amb la paraula Art, Llull va provar també registres més literaris, com la novel·la o la poesia, per intentar transmetre el seu missatge d'una forma més fàcil i comprensible. Us hem fet una selecció de les seves principals obres literàries.

1. LLIBRE DE CONTEMPLACIÓ

Dividit en 365 capítols, és un compendi doctrinal místic colossal i alhora la primera gran obra de Llull, escrita originalment en àrab i completada finalment en català. Articulada sobre esquemes simbòlics, exposa amb gran maduresa la seva espiritualitat recolzant-se en una infinitat de coneixements teològics, filosòfics i científics amb afegiments de la seva experiència personal. La seva Art ja hi és present.

2. LLIBRE DEL GENTIL

Novel·la utòpica i apologètica, escrita en àrab, en la qual un jove desconegut -el gentil- discuteix amb tres savis, que defensen el cristianisme, el judaisme i l'islam respectivament, amb la intenció d'atreure'l cadascú a la seva pròpia fe. Debat lliure amb un final obert; una de les obres més admirades de Llull en l'àmbit del diàleg interreligiós.

3. LLIBRE D'ORDRE DE CAVALLERIA

Manual o regla del cavaller perfecte (noblesa, valors, cerimònies, ús de les armes...) alhora que memoràndum dels ideals de la milícia cristiana vistos per Llull. Un clàssic del gènere, mereixedor de l'estima dels cavallers medievals.

4. DOCTRINA PUERIL

Obra de catequesi i manual d'educació general bàsica per al públic laic, especialment per als joves, ja que fou escrit per Llull al seu fill Domènec. Exposava concisament les creences i els deures del cristià (sagraments, manaments, virtuts, vicis, goigs...) sense oblidar un repàs per les ciències i el saber necessaris per obtenir una cultura general.

5. LLIBRE D'EVAST E BLANQUERA

Segona i més important de les novel·les utòpiques de Llull. Evast i Aloma representen el matrimoni cristià perfecte, i el seu fill Blanquerna viu diverses aventures fins a arribar al papat, al qual renuncia per consagrar-se a la contemplació eremita. Tot plegat és una idealització de Llull. Conté una visió prou completa del cristianisme, del seu estat i de les reformes a introduir. Dins de la novel·la hi ha el Llibre d'amic e amat, petita obra en versos que suggereix un tema de meditació per cada dia de l'any. Exposava l'amistat entre l'home i Déu amb breus escenificacions en forma dialogal, expressant una gran emoció. Obra cabdal de la seva espiritualitat, i molt influent al Renaixement.

ARTICLE

Commemoració del VII Centenari de mort de Ramon Llull. Per què va ser importat Ramon Llull?

per Sònia Casas, amb l'assessorament d'Anna Serra. Article publicat a la revista Sàpiens Núm.159

6. LLIBRE DE MERAVELLES

Obra didàctica i doctrinal en forma de diàleg entre mestre i deixeble. El protagonista, Fèlix, viatja pel món -com Llull-, circumstància que dóna peu a tota mena de digressions. Sempre apologètic, els seus brillants exemples i saber enciclopèdic són eines per exposar la seva visió antropològica.

7. LLIBRE DE LES BÈSTIES

Dins del Fèlix o Llibre de les Meravelles, col·lecció de faules protagonitzades per animals i, de vegades, per persones. Segueix de forma creativa contes orientals i occidentals. L'ensenyament polític és cru i fa al·lusió a situacions realistes. Reconegut literàriament com un clàssic medieval.

8. DESCONHORT

Poema que versifica el debat entre Ramon i un ermità sobre el seu projecte. En versos monorims alexandrins, expressa de manera literària i punyent els pensaments personals de Llull, sovint amb un cert desànim. Els aspectes biogràfics complementen el seu discurs apologètic i s'acaba conclouent l'adequació de l'Art.

9. ARBRE EXEMPLIFICAT

És un dels quinze arbres del gruixut Arbre de la ciència, la finalitat del qual és ensenyar de manera divulgativa com produir els exemples necessaris per exposar les seves doctrines. El conegut símbol de les arrels, els troncs, les branques, etc. És el patró seguit per conduir a la contemplació divina.

10. CONT DE RAMON

Autobiografia en vers amb intenció apologètica, en què sembla recuperar l'exercici de la poesia trobadoresca. Tota la seva trajectòria vital i intel·lectual és contemplada mentre es presenta el seu projecte i les seves aspiracions. Conté moments d'una gran intensitat, entre la invocació i un cert lament.

11. RETÒRICA NOVA

Exposició sobre la tècnica literària utilitzada per Llull. Conté exemples pràctics i molta informació sobre la seva estètica i els seus lligams amb la seva ètica i dimensió contemplativa. Proposa quatre principis, diferents dels de la retòrica clàssica: ordre, bellesa, ciència i caritat. Obra conservada només en llatí.

COMMEMORATION OF THE VII CENTENIAL OF THE DEATH OF RAMON LLULL

Why was Ramon Llull important?

By Sònia Casas, with the advice of Anna Serra. Article publicat a la Revista Sàpiens Núm.159.

As a founding father of Catalan literature, Ramon Llull is comparatively at the same level as Cervantes, Dante or Goethe, but the works of this "Catalan from Mallorca" as he liked to call himself when he'd travel abroad, are much broader than the novel, poetry or the philosophical essay. The reason for this is that for Llull literature was not an objective in itself but a way of transmitting his Art. If a reader however has tried to understand what this Art is he may have run into some problems. Llull himself knew that Art was difficult to understand and would complain

that people would go over his works as a cat walking over "hot cinders". The blessed Ramon would refer to his first key work as : Abridged Art of Discovering Truth. But why was it so difficult to find? It is book that exhibits a method to understand God by reasoning, in such a manner that the truth of Christianity and its mysteries would become evident to the unbelieving through diverse exercises of logic. As you may gather the task was not at all an easy one. Perhaps because of this, Llull needed to find a time for divine inspiration during his second retreat to the mountain of Randa, close to the city of Palma. Llull had retreated to Randa before after the suicide of his slave, a learned Muslim whom he had bought in order to learn Arab.

Learning Arab with the help of his slave had been an essential part of his educational period, completely self taught, and that the mystic had started nine years before, around 1263, just after his first mystical experiences. The most curious part of it was that Llull was not the type of person you would have thought destined to become a mystic.

FROM TROUBADOUR TO MYSTIC

Llull was the son of a well to do family of Barcelona connected to the royal court. He was courtier with a wife and sons and perhaps a few lovers. As he describes it in Vida coetània (Contemporary Life), considered the best biography of medieval times, his first vision came to him while he was absorbed in trying "think of a vain song to a lover", that is a troubadour type poem of love. The image that appeared to him was that of Christ on the cross, a vision that he immediately tried to forget. But God turned out to insist and the experience was repeated four times before Llull understood its significance: " [...] our Lord God Jesus Christ wanted nothing less but that I put the world to one side and give myself to his service".

The Blessed Ramon decided then that this act of service should be dedicated to only one purpose: conversion of the unfaithful. To do this it would be necessary to write "the best book in the world" that would demonstrate that the Christian faith was the true faith, and convince the Pope and the kings of the need to found monasteries where the oriental languages would be taught so that an evangelizing mission could be best achieved. From our present perspective we can understand that wanting to change the faith of others could generate antagonisms, but we must put ourselves in the context of his times. Llull was born in a Mallorca of around 1232 when only three years before king James I had conquered the island from the Almohades. Thirty years later, when Llull had his conversion, Mallorca continued to be a semi-colonial regime in which the Muslims continued to be about one third of its population or as he himself describes it: "where Muslims surrounded Christians everywhere". In addition, the island was a key point for Mediterranean western commerce. This is evident by the fact that merchants from Pisa, Genoa, Marseille and North African Jews had established colonies there, or that Mallorca had opened consulates in North Africa. Having grown up in this borderland country it would seem reasonable that Llull should be concerned about the spiritual fate of the Muslims and the hope for Christian homogenizing.

In the course of time, however, Llull realized that Christian faith required a profound a profound reformation, both theological, because of the ecclesiastical schisms that existed at the time, as well as social, derived

from that that the Church was a privileged estate of a theocratic society. This is why his missionary purpose ended by having as its objective not only the conversion of Muslims but also of the "bad Christian", for whom he proposed on the one hand a renewed theology that would unite them and, on the other hand, a profound reform of morality that would return the Church to the simplicity and humility of the first Christians.

A WISE SELF-TAUGHT MAN

Though Llull might have had his objectives clear, he did not know precisely where to start. Three months had to go by after his conversion for his plan to form. This happened during a homily by the bishop of Mallorca on Saint Frances. Llull was inspired by the vow of poverty of the man from Assisi, and he left a portion of his properties to his wife and sold the rest. He then started a pilgrimage to Santa Maria de Rocamador, in Occitania, and to Santiago de Compostela in Galicia.

The pilgrimage opened his eyes to the need of him becoming better educated intellectually. So that, upon his return to Mallorca he started learn "a little grammar", "to study Arab" and to read the Bible, the Koran and the Talmud. He also read Plato and Aristotle and the medical works of Avicenna and Constantine the African. The process lasted a decade during which time Llull visited the libraries of Santa Maria la Reial and the convent of Saint Dominic.

In this convent Llull became acquainted with the missionary methods of the Dominicans, with which he not only did not agree but thought they would lead to failure. The error of the Dominicans for Llull was that they would try to persuade the unbelievers based on the authority of Sacred Scripture instead of doing it by "necessary arguments", that is, irrefutable arguments, as he explains in *The Book of the Gentile and the Three Wise Men* (*El Llibre del gentil e dels tres savis*).

The mystic Llull had realized that traditional methods of conversion, based on what was written alone in the Scripture would result in never-ending discussions which would not only convince no one, but that would convince everyone that their interpretation of the divine was the right one.

THE FIRST SKETCHES OF L'ART

It was Llull's opinion that these barren debates should be replaced by a system with general rules that the three religions could agree on and the best way to do this was through those beliefs they had in common, such as, for instance, the belief in one eternal good omnipotent God, or in the existence of a physical world which followed Aristotle's physics. According to Llull, the three faiths were different historical experiences of the same divine revelation and it was necessary to find a model common understanding that would overcome their respective dogmas, consequences of faith and not of reason. Hence his idea of a 'unifying art' that, with one logical proposition after the other the truth of God could be established.

Starting from these views, Llull started his first sketches of his Art. As he himself says, after his inspiration at Randa, Llull was overtaken by enthusiasm and decided to abandon his retreat and set himself up at the monastery of Santa Maria de la Real to write "effortlessly" his *Abridged*

Art of Discovering Truth, first in Catalan and later in Latin.

The efforts would come later when the mystic discovered that his method was not being understood and he delivered himself "sacrificing his own life" to the task of rewriting to simplify, unify and complete his method. So that after his *Abridged Art of Discovering Truth* (1274) followed *The Art of Proving* (1289), *The Innovative Art of Truth* (1289), *The Art of Love* (1290), *The General Table* (1294), *The New Logic* (1303), and finally *The Last General Arts* (1305-1308). That year Llull also wrote the introduction to *Brief Arts* (1308), probably the most recommendable book for a reader who would like to introduce himself to the essential thoughts of the philosophical works of the mystic.

The point of inflection of these forty years of writing and rewriting came at around 1288-1289 when Llull read his thesis at Paris' Sorbonne University, the most prestigious university of its time, with the object

of introducing his Art to the University. That a person such as himself a layman with no academic or religious affiliation would be given this opportunity is already noteworthy. Standing before the board of examiners Llull explained how he developed his methodology that allow all matters to be examined from the knowledge of the Supreme Being to that of the most commonplace, and also to discuss all that can be said about them. He said: "It is a type of universal grammar, which combining subjects in binary or ternary fashion, that is by parallels or triads, allows the resolution of any question that man can formulate". It is possible that some of the learned of the Sorbonne would look at this statement the same way you are perhaps doing. That method was disconcerting, based on the combination of strange figures, and it was neither understood or accepted by the board.

This mishap lead Llull to retire to Montpelier with the object of simplifying his method and making it more intelligible. In this second phase of *The Art* (1290-1308), the Llull reformulated his combination system, he eliminated its purely algebraic contents and reduced the number of figures. He also enlarged the characteristics of God and the powers of the human soul to all of Earth's living beings, for which reason it is said that Llull was the first to create a trinitarian vision of the world. All of this had a double object: to convert *The Art* in a type of ethics of action (that

is, that it could apply to an evangelizing mission) but also make it more useful to the development of science of that time. That is the reason why every version of *The Art* was accompanied by 'satellite' works that applied the general principles of *The Art* to a concrete branch of learning such as theology, philosophy, medicine, astronomy, law, geometry and politics, among others.

In 1308 Llull considered his Art completed and determined to return to Paris. As opposed to his first visit, this time his dissertation was well received and Llull received the degree of Master of Arts after some forty members of the board of Medicine and Arts would give their approval to his *Art brevis*. In it Llull was openly confronting Averroes' thought (above theology and philosophy) whose philosophy was prevalent at the time

Ramón Llull

ARTICLE
Commemoració del VII Centenari de mort de Ramon Llull. Per què va ser importat Ramon Llull?

per Sònia Casas, amb l'assessorament d'Anna Serra. Article publicat a la revista Sàpiens Núm.159

at the University, developing a Franciscan line of thought that, instead of distinguishing between reason and faith, promoted their unity. The fact that academia accepted this was a great triumph.

With renewed strength Llull continued to revise his theories and his proofing methods. He also dictated his autobiography, the *Vita coetana*, to a monk at the Carthusian monastery of Vauvert, outside the Paris walls. The work originally written in Latin, was at first conceived as a letter of introduction to the Council of Vienne (France), that took place between 1311 and 1312. This General Council of the Church had to discuss, among other questions, the change of the pontifical see from Rome to Avignon, which took place in 1309, and also the sharp confrontation between the French King Philip IV the Handsome, and the Order of Templers for economic and political reasons. In this divided and poisoned context Llull requested three things: the creation of schools to teach how to preach the Gospel; the establishment of an Order of Knights to recover the Holy Land, and finally, the formation of an anti-Averroist front against the followers of this Andalusian philosopher and his manner of understanding Aristotle. He had already made petitions similar to these to the king of France, to Pope Clement V and to James II of Mallorca, with whom he always had a good relationship. In fact, his first success had been the establishment of the Franciscan school of missionaries at Miramar in 1276, shortly after his visions at Randa. However, politically, Llull had often provided his support to hegemonic aspirations of France in the West and to the right of the king of France to intervene in ecclesiastical matters. Surprisingly, and against most of the thinkers of the time, Llull was also in favor of the dissolution of the Templers. In this manner Llull was never unwilling to give his opinion on pressing questions of the day and it seems clear that his opinion was often taken into account.

WITH THE HELP OF THE KING OF FRANCE

Llull's presentation at the Council provided a fruitful outcome. He received from Philip the Handsome a document which qualified him as a "vir bonus, justus et catholicus" (good, just and catholic man) and it is probable that the political pressure of the French would allow the Mallorcan to partially achieve his objectives. The Council determined that the universities of Paris, Oxford, Salamanca and Bolonia teach Hebrew, Arab and Chaldean to future missionaries and it also stipulated that all the wealth of the dissolved order of Templers become the property of the order of Hospitalers to recover the Holy Land. On the other hand, the third petition to create an anti-Averroes front was dismissed.

Llull fitted the process of making his evangelizing model official with trips to Muslim countries to put them in practice. He took care in learning to as much depth as he could Arab culture and acted as an intercultural agent building bridges so that Western Christianity and North African cultures would become interested in one another.

One of the first locations he visited was Tunisia, a country where Catalans had established a presence. He had at his disposal a funduq, a type of hostel and warehouse with a Christian chapel where a consul resided who could negotiate legal and commercial problems. There was another advantage: it allowed a militia of Catalan mercenaries to be quartered. This is why in 1293 Llull would dare make a memorable speech before the Sultan of Tunisia, to demonstrate the truth of Christianity through *The Art*. But Llull not only wanted to be listened to, he also endeavored to promote

a pioneering inter-religious dialogue among groups of learned experts of the Koran, whom he would request they try to convince him of the truth of the Moslem faith.

This revolutionary missionary activity would often result in problems for him, as what happened to him at Bugia (present day Algeria) in 1307. In addition to suffering physical wounds and prison, Llull was expelled from the country. Bad luck would have it that the ship in which he was sailing would sink close to Pisa. "Some of the people on board drowned and others, with the help of God, were saved. Among them was Ramon Llull and his companion, who, having lost all his books and clothes, arrived to the shore in a boat nearly naked."

AN ENORMOUS LEGACY

From the above quote we gather that Llull was traveling with a helper and that he was traveling with a load of books, but there is no indication that Llull had his own shop to publish his books. He must have had to find copyists here and there, which may explain why some versions are better written than others. Curiously, despite his large literary production and his many voyages, Llull felt disappointed because of his bad experiences in North Africa. However he had no reason to feel he had failed. Having committed himself to the unavoidable task of making God's truth known he wrote a monumental literary production and was the first to initiate a philosophical discourse in common languages of the time.

HIS MOST IMPORTANT WORKS

Besides the strictly philosophical works that start with the word *Art*, Llull tried other more literary writings, such as storytelling and poetry, to try to transmit his message in an easier way to understand. We have gathered below a selection of his principal literary works.

1. BOOK OF CONTEMPLATION

This is a colossal compendium in 365 chapters of mystical doctrine, the first great work of Llull, originally written in Arab and finally completed in Catalan. It expresses in symbolic diagrams of great maturity his spirituality supported by abundant theological, philosophical and scientific considerations bolstered by his own experience. His *Art* is already present here.

2. BOOK OF THE YOUNG MAN

A utopian and apologetic novel, written in Arab, in which an unknown young man, the gentleman, discusses with three wise men who respectively defend Christianity, Judaism, and Islam, with the intention of drawing him to their faiths. It is a free debate with an open ending; one of the most admired of his works as inter religious dialog.

3. BOOK OF KNIGHTHOOD

A manual on how to be a perfect knight (nobility, values, ceremonials, use of weapons...) and at the same time a memorandum of ideals of Christian militants as considered by Llull. A classic in its genre, and deserving the appreciation of medieval knights.

4. CHILDREN'S DOCTRINAL

A work of religious instruction and basic general education for the layman, specially for young people. It was written for Llull's own son Domenic. It concisely exposes the beliefs and practices of a Christian (sacraments, commandments, virtues, vices, pleasures...) and includes a review of the necessary knowledge to achieve a general education.

5. BOOK OF EVAST AND BLANQUERNA

This is the second and most utopian of Llull's novels. Evast and Aloma represent the perfect Christian married couple, and their son Blanquerna lives through diverse adventures that lead him to the Papacy, to which he renounces in order to dedicate himself to a hermit's life on contemplation. It is an idealization conceived by Llull. It contains quite a complete vision of Christianity, of its present state and those reforms which should be introduced. Within the novel we find the Llibre d'amic e amat (The Book of the Friend and the Loved One), a short work in verse that suggests a meditation subject for every day of the year. It presents the friendship between man and God with brief scenes in a dialogue fashion which express great emotion. This is a key work on Llull's spirituality, and was very influential during the Renaissance.

6. BOOK OF MARVELS

This is a didactic and doctrinal work presented in the manner of a conversation between a teacher and his disciple. The protagonist is Felix who travels about, like Llull, which provides an opportunity for all kinds of digressions. Always defending faith, the work's brilliant examples and encyclopedic knowledge are tools to expose Llull's vision of man.

7. BOOK OF ANIMALS

Within the Book of Marvels, there is a collection of fables in which the main characters are animals and, at times, people. It follows the style of eastern and western stories. Political teachings are crude and alludes to realistic situations. It is recognized as a literary medieval classic.

8. DISTRESS

This poem is a debate about Llull's project between him and a hermit. In alexandrine monorhythmic verses, he presents his personal thoughts in a literary and poignant manner with a certain despondency. The biographical aspects of the work complement his apologetic thinking and ends concluding on the suitability of The Art.

9. THE EXEMPLIFYING TREE

This is one of the fifteen trees of the thick Tree of Science. Its purpose is to teach in a popular manner how to provide the necessary examples to present his doctrines. The well known examples of roots, trunks and branches, etc. It is the pattern to be followed to arrive at divine contemplation.

10. RAMON'S SORY

This is an autobiography in verse with an apologetic purpose, in which he seems to recover the exercise of troubadour poetry. All of Llull's life and intellectual trajectory is contemplated as he presents his projects and aspirations. It contains moments of great intensity, between invocation and a certain lament.

11. NEW RHETORIC

Here Llull presents his literary techniques. it contains practical examples and much information on his esthetics and connections to his ethics and contemplative dimension. He proposes four principles, different from those classical rhetoric: order, beauty, science and charity. This work has only come to us in Latin.

ACTIVITATS 2016

Aplec de Primavera
24 d'abril

Aplec de Tardor
25 de setembre

Festa de Nadal
4 desembre

Aplec de Primavera
24 d'abril

Aplec de Tardor
25 de setembre

Festa de Nadal
4 desembre

POEMA/POEM

Miquel Martí i Pol

LLETRA A DOLORS

(Del llibre *Llibre d'absències*, Barcelona: Empúries, 1985)

Em costa imaginar-te absent per sempre.
 Tants de records de tu se m'acumulen
 que ni deixen espai a la tristesa
 i et visc intensament sense tenir-te.
 No vull parlar-te amb veu melangiosa,
 la teva mort no em crema les entranyes,
 ni m'angoixa, ni em lleva el goig de viure;
 em dol saber que no podrem partir-nos
 mai més el pa, ni fer-nos companyia;
 però d'aquest dolor en trec la força
 per escriure aquests mots i recordar-te.
 Més tenaçment que mai, m'esforço a créixer
 sabent que tu creixes amb mi: projectes,
 il·lusions, disigs, prenen volada
 per tu i amb tu, per molt distants que et siguin,
 i amb tu i per tu somnio d'acomplir-los.
 Te'm fas present en les petites coses
 i és en elles que et penso i que t'evoco,
 segur com mai que l'única esperança
 de sobreviure és estimar amb prou força
 per convertir tot el que fem en vida
 i acréixer l'esperança i la bellesa.

Tu ja no hi ets i floriran les roses,
 maduraran els blats i el vent tal volta
 desvetllarà secretes melodies;
 tu ja no hi ets i el temps ara em transcorre
 entre el record de tu, que m'acompanyes,
 i aquell esforç, que prou que coneixes,
 de persistir quan res no ens és propici.
 Des d'aquests mots molt tendrament et penso
 mentre la tarda suaument declina;
 tots els colors proclamen vida nova
 i jo la visc, i en tu se'm representa
 sorprenentment vibrant i harmoniosa.
 No tornaràs mai més, però perdures
 en les coses i en mi de tal manera
 que em costa imaginar-te absent per sempre.

Heus aquí la traducció a l'anglès d'un dels poemes de Miquel Martí i Pol (nascut a Roda de Ter, 1929; mort a Vic, 2003) de la nostra col·laboradora Carla Olivera Gordillo. El poema original del poeta és del *Llibre d'absències*, Barcelona: Empúries, 1985.

LETTER TO DOLORES

*It's hard for me to imagine you gone forever.
 So many memories of you overwhelm me
 that they leave no room for sorrow
 and I feel your presence vividly even apart from you.
 I don't want to speak to you in melancholic tones,
 your death doesn't cause me pangs,
 or even anguish, nor does it rob me of the joy of life;
 it grieves me to know that we'll never again break
 bread together, or spend time together;
 but from this pain I draw the strength
 to write these words and to remember you.
 More resolved than ever, I force myself to grow
 knowing that you grow with me: plans,
 hopes, desires take flight
 for you and with you, even though you're distant,
 and with you and for you I dream of accomplishing them.
 I sense your presence in the little things
 and in these I think of you and call you to mind,
 convinced as ever that the only hope
 of surviving is to love with enough strength
 to impart life to everything we do
 and to increase hope and beauty.*

*You're no longer here and roses will bloom,
 crops of wheat will ripen and the wind might even
 awaken secret melodies;
 You're no longer here and now I pass the time
 between the memory of you, who is beside me,
 and that struggle, that you know so well,
 to persevere when nothing goes our way.
 Through these words I ponder you with deep affection
 while the evening softly fades away;
 all the colors around me proclaim new life
 and I live it, and in you it strikes me as
 surprisingly vibrant and harmonious.
 You're never coming back, but you live on
 in all these things and in me in such a way
 that it's hard for me to imagine you gone forever.*

RECEPTA/RECIPE

Bacallà a la mussolina d'all/Codfish with garlic muslin

Ingredients per 4 persones:

4 talls de morro de bacallà

Mussolina d'all

Oli d'oliva verge extra

Farina

Salsa de tomàquet

1 Porro i 1 pastanaga (Per la guarnició)

Per a la mussolina d'all:

2 grans d'all escalivats o 1/2 cru

Unes gotes de llimona

Sal

Oli

1 ou

2 clares d'ou muntades

Elaboració de la mussolina:

Farem un allioli preferiblement amb els alls escalivats, perquè ens quedi més suau, o amb mig gra d'all, com a molt. Una vegada el tinguem fet, el barregem poc a poc de baix a dalt amb un parell de clares d'ou muntades. Molt suaument perquè no ens baixin les clares. Podem fer la mussolina amb nata muntada enlloc de les clares d'ou. Si volem un allioli encara més suau només hem de refregar el morter amb all i fer-hi una maionesa.

Elaboració del bacallà:

Podem fer-ho de dues maneres, confitant el bacallà, o sigui, submergint-lo amb oli a una temperatura de 80°, o bé fregir-lo lleugerament amb oli ben roent, per totes les seves cares. En ambdós casos haurem de deixar-lo una mica cru, ja que hem de tenir en compte que després el gratinarem al forn i s'acabarà de fer. Una vegada mig cuit posem el bacallà al damunt de paper absorbent perquè despregui l'excés d'oli.

Col·loquem el bacallà en una safata d'anar al forn i posem la mussolina al damunt del bacallà i el gratinem.

Al fons del plat hi podem posar una mica de salsa de tomàquet.

A part haurem saltat lleugerament amb un bon raig d'oli d'oliva la pastanaga i el porro tallats a rodanxes fines per posar-los de guarnició juntament amb una mica del seu oli.

Maridatge recomanat:

Sembla que la tradició de menjar bacallà potser ha minvat. No! És la meravella d'un plat de pobres que, ara, pobres de nosaltres si volem "morro"! Però bé, deixem que l'enveja ens apreti i posem-li un vi que ajudi a "passar" el bacallà. Si teniu ocasió i una botiga de vins acceptable demaneu-li un rosat d'Alacant on el raïm es diu Monastrell, aromàtic i de bon passar, que vagi de gust!

Codfish with garlic muslin

Ingredients for 4 persons:

4 pieces of codfish snout

Garlic Muslin

Extra virgin olive oil

Flour

Tomato sauce

1 leak and 1 carrot (for the trimming)

To prepare the garlic muslin:

2 cloves of roasted garlic or 1/2 raw garlic clove

Lemon drops

Salt

Oil

1 egg

2 egg whites

Preparing the muslin:

We will prepare an allioli using preferably roasted garlic cloves, so that it is not too strong, or at most half a raw garlic clove. Once we have this done we mix it slowly from bottom to top with a couple of egg whites. Very slowly so that the egg whites stay on top.

We can make the muslin with whipped cream instead of egg whites. If a softer allioli is desired we can rub the mortar with garlic and make a mayonaise.

Preparing the codfish:

We can do this two ways, pickling the codfish, that is, submerging it in olive oil at a temperature of 80C, or frying it lightly with very hot oil on both sides. In both cases you will have to not cook the codfish entirely because afterwards we will brown it under the oven grill to complete its cooking. Once the codfish is half cooked we put it on absorbing paper to rid it of excess oil. We put the codfish on an oven tray and we spread the muslin on the codfish and we brown it under the grill.

On the bottom of the plate we can put some tomato sauce. On the side we will have lightly fried the carrot and the leak, sliced transversely, with a good dose of olive oil and we will place this alongside the cod with a little of its own oil.

Recommended marination:

Perhaps the tradition of eating codfish has decreased. No! It is the marvelous dish of poor people, which, now, we can be pitied if we want the 'cod snout'! Anyway, let's allow envy to take hold of us and let's pour a glass of wine to help us 'swallow' the codfish. If you have a chance and an acceptably stocked liquor store ask for a rosé from Alacant where the grape is called Monastrell, aromatic and nice to swallow, enjoy!

L'ENTREVISTA

Josep Carner i Ribalta

per Jordi Torrens i Maribel Amer

publicada prèviament al Butlletí núm. 5, hivern de 1985

La d'avui no és sols una entrevista, és també la biografia d'un home, Josep Carner i Ribalta, que ha viscut tota la seva vida per un ideal anomenat Catalunya, que ha viscut la seva història contemporània des de dins, com a polític, i des de l'exili, com a defensor de la Catalunya en què ell creu i per a la qual ha lluitat tota la seva vida. Ell mateix es defineix com un patriota català. Aquesta és l'entrevista que ha concedit al nostre Butlletí.

Sr. Josep Carner, en la seva vida què va arribar primer l'escriptor o el polític?

Jo diria que les dues coses van arribar a la vegada: a Balaguer, on vaig néixer el 14 d'abril de 1898 i on vaig viure part de la meva joventut, teníem una revista que es deia Flama i que era d'un catalanisme pur. Jo i els meus companys ens vàrem afiliar al Centre Nacionalista Català. El meu primer acte polític el vaig fer, com a representant de Flama, quan Àngel Guimerà va venir a Balaguer. Tot això passava entre 1914 i 1917.

Quan va entrar en contacte amb Francesc Macià?

Això va ésser el 1919: tot el grup ens vàrem afiliar a les seves idees sobre Catalunya i aquelles idees les he portat a dins tota la meva vida.

I, aleshores, Cap de Barcelona...

Efectivament, l'any 1920 em vaig traslladar a Barcelona on vaig entrar en contacte amb grups com Unió Catalanista i Falç. També vaig treballar per a alguns setmanaris com La Tralla i L'Estevet. Finalment em van nomenar director en cap de la revista La Sardana, on ens van posar al cap popularitzar la sardana que llavors era tan sols un ball de l'Empordà i nosaltres vàrem decidir fer-lo el ball nacional català. Vàrem tenir molt èxit. Es va fundar el Foment de la Sardana i a Barcelona es ballaven sardanes a tot arreu.

Però l'alegria va durar poc. Què va passar quan va pujar al poder Primo de Rivera?

Bé, em vaig haver d'exiliar. Aquell fou el primer exili. Me'n vaig anar a Anglaterra on vaig viure 18 mesos i més tard a França on vaig treballar un any abans de reunir-me amb Francesc Macià i amb Ventura Gassol. Macià em va nomenar el seu secretari i conjuntament vàrem organitzar el moviment de Molló: teníem 500 homes movilitzats, però la cosa no va funcionar. A França vàrem tenir

el suport del poble i vàrem ésser tractats com a herois, però a la fi vàrem haver de marxar del país.

I aquesta vegada cap on, Sr. Carner?

Cap a l'Havana. Fou el meu primer viatge a Amèrica. Allà vaig preparar el viatge de Macià i entre tots els catalans que hi havia al continent americà vàrem organitzar la Conferència General de l'Independentisme Català, on vàrem aprovar la constitució d'una Catalunya independent. Això passava l'any 1928.

Quan va tornar a Barcelona?

Això va ser l'any 1931, quan una vegada proclamada la República, Macià em va cridar per a ésser el cap de premsa del Parlament de Catalunya. Més tard vaig ser el secretari de Ventura Gassol quan ell era el conseller de Cultura.

Després de Macià va venir Lluís Companys. També hi va estar allí?

Jo estava al costat de Companys quan el 6 d'octubre de 1934 va proclamar l'Estat Català des de la Generalitat.

Quina va ser la seva missió aquell dia?

La de transmetre les ordres de Companys a través del telèfon, però vàrem fallar i vàrem acabar a la presó.

I arribem al 1936. Què va passar aleshores?

En primer lloc vull mencionar que l'any 1936 em vaig casar amb l'Ester Cadau, una patriota catalana com jo, amb qui he tingut dos fills, Ariel i Jordi, i que sempre m'ha donat suport en les meves idees sobre la nostra terra.

Llavors jo era comissari d'Espectacles de la Generalitat de Catalunya. Tot el teatre i el cinema depenien de mi; jo tenia el meu despatx al Liceu. La meua idea era la renovació del teatre a l'Estat espanyol, que no havia canviat gens en els darrers 40 anys. També la Generalitat em va enviar a Rússia i a Txecoslovàquia, en arribar però, vaig tenir problemes amb la FAI (Federació Anarquista Internacional) que s'havia apoderat de les taquilles per a comprar armes. Ho vaig denunciar a la Generalitat però els de la FAI van atemptar contra la meua persona, i en Companys em va aconsellar i ordenar que sortís del país.

Cap on aquesta vegada?

Cap a França, una altra vegada, però allà l'ambient estava molt fosc perquè es veia a venir que Hitler volia invadir-la, així que malgrat la petita oposició de la meua dona vam anar a Mèxic on el president Cárdenas ens va rebre amb els braços oberts.

De què vivia a Mèxic?

El govern mexicà em va permetre treballar al Departament de Belles Arts. Allà, amb un coreògraf de Chicago, vam agafar 150 nois i noies del carrer i els vam ensenyar a ballar les dances típiques mexicanes. Vàrem portar l'espectacle a Broadway, Nova York, on estàrem cinc setmanes i vàrem tenir molt èxit.

I aleshores es queda a viure als Estats Units...

Sí, decidírem quedar-nos a viure a Nova York.

Què feia quan estava a Nova York?

Amb la gent del Casal Català formàrem el grup Free Catalonia. Tots teníem les mateixes idees i entràrem en contacte amb molts polítics i diplomàtics d'aquí dels Estats Units. Com a fruit del nostre treball, i conjuntament amb J. M. Fontanals i J. Ventura i Sureda preparàrem l'anomenat "Case of Catalonia" i preparàrem un "Appeal to the United Nations" a la International Conference de San Francisco de l'any 1945. Nosaltres encapçalàrem la representació catalana que, amb el suport de tots els casals i organitzacions catalanes a Amèrica, va defensar el cas de Catalunya a les Nacions Unides per a aconseguir la independència de l'Estat català.

A què es va dedicar?

A fer de traductor. Aquest ha sigut el meu treball des de llavors. Aleshores jo parlava set idiomes: català, castellà, anglès, francès, italià, portuguès i romanès i a més a més, entenia una mica de rus i alemany. Vaig treballar 18 anys a la Berlitz School com a cap del Departament de traduccions. Més tard vaig entrar a treballar a l'exèrcit americà com a 'civilian', a Fort Bragg, NC, també fent de traductor.

I finalment a Los Angeles...

Sí, efectivament. Aquí vaig treballar deu anys per a la companyia de cinema Paramount fent scripts. A Nova York també havia treballat per a la Fox.

Parlant de scripts, que me'n diu de Josep Carner i Ribalta com a escriptor?

Durant la meua vida he publicat 20 llibres, tots ells en català.

Quins li agradaria destacar?

Entre d'altres, me'n recordo de Francesc Macià, 1931; Els catalans en la descoberta i colonització de Califòrnia, 1947; Gaspar de Portolà, conqueridor de Califòrnia, 1971; De Balaguer a Nova York passant per Moscó i Prats de Molló: Memòries, 1972, i Les gràcies terrenals, 1958, premi Joan Maragall, l'any 1960.

Aquí tenim diversos llibres que parlen dels catalans de Califòrnia i de Gaspar de Portolà. Quins han estat els seus treballs en aquests temes?

Sempre he estat molt interessat en aquests temes i els he estudiat profundament. El llibre sobre Gaspar de Portolà va ser traduït a l'anglès. Ara, al gener del 1985, se celebrarà el segon aniversari de la seva mort i hi haurà una sèrie de conferències a San Francisco, en una de les quals jo en sóc ponent. A més a més tinc el títol de 'Chevalier' d'en Gaspar de Portolà.

I ara, a què es dedica?

Per una banda estic preparant un llibre en anglès que per primera vegada explicarà als americans qui som els catalans. Per una altra banda estic preparant un script per a un film educatiu que es titula La Utopia i que serà interpretat per una universitat americana. Finalment en els moments de lleure, i en companyia de la meua esposa, vaig a classes de pintura artística al Moorpark College que està al costat de casa.

En tots aquests anys, ha tornat a Catalunya?

Sí, la primera vegada fou l'any 1969. Després vaig tornar-hi l'any 1970 perquè el dia 20 de juny a Balaguer, inauguraren la plaça Josep Carner i Ribalta. Per cert, que entre les persones presents hi havia l'actual president de la Generalitat, el Sr. Jordi Pujol, aleshores ja un nacionalista i lluitador per la causa catalana. Des de llavors, de tant en tant, hi he tornat.

Finalment, i per acabar, ens agradaria saber què hauria de ser per vostè, el nostre Casal?

Per a mi, un Casal Català ha de tenir una

doble finalitat: per un costat ha de ser un vehicle per reunir les famílies catalanes que, estant lluny de la seva terra, es troben unides a través del Casal, i per altra banda, hauria de representar Catalunya, amb la responsabilitat que això vol dir. Hauria de ser el representant dels catalans que no són a l'Estat espanyol i ser el punt a partir del qual es pot lluitar per les nostres idees catalanistes.

Des d'aquí volem agrair al Sr. Carner i Ribalta el seu temps i les facilitats que ens ha donat per poder fer aquest article que, com dèiem al començament, és una mena de part de la història de Catalunya explicada per un home que l'ha viscuda molt intensament.

JOSEP CARNER i RIBALTA INTERVIEW

Today we offer not only an interview but a man's biography, that of Josep Carner i Ribalta, who has lived his life with one great ideal, that of Catalonia, and who has lived it from the inside of contemporary history, as a politician, and as an exile, as a defender of a Catalonia in which he believes and for which he has fought during his life. He defines himself as a Catalan patriot. This is the interview he has granted our Butlletí.

Sr. Josep Carner, in your life what came first the writer or the politician?

I would say the two came at the same time: in Balaguer, where I was born on April 14, 1898 and where I lived some of my youth, they published a magazine called Flama which was purely Catalanistic. My friends and I were members of the Catalan Nationalistic Center. My first political activity was, as a representative of Flama, during Angel Guimerà's visit to Balaguer. All of this was happening between 1914 and 1917.

When did you first meet Francesc Macià?

It was in 1919: all of group identified with his ideals on Catalonia and I have carried them within me for the rest of my life.

And, from then, on to Barcelona...

That's right. In 1920 I moved to Barcelona where I came in contact with groups such as Unió Catalanista and Falç. I also worked for some weekly magazines such as La Tralla and L'Estevet. Finally I was named editor in chief of the magazine La Sardana, where we were determined to popularize the sardana which

at that time was only danced in the Empordà region. We wanted to make it Catalonia's national dance. We were very successful. We founded the Foment de la Sardana and in Barcelona sardanas were danced all over.

But the happy days didn't last long. What happened when Primo de Rivera came to power?

Well, I had to go into exile. That was my first exile. I went to England where I lived for 18 months. Later I went to France where I worked for a year before getting together with Francesc Macià and Ventura Gassol. Macià named me his secretary and together we organized the Molló movement: we had 500 men mobilized, but it didn't work out. In France we had the support of the people and were treated as heroes, but at the end we had to leave the country.

And this time where did you go Sr. Carner?

To Havana. It was my first trip to America. I prepared Macià's visit there and with the help of all the Catalans on the American continent we organized the General Conference of Catalan Independence, where we approved the constitution of an independent Catalonia. This was happening in 1928.

When did you return to Barcelona?

That was in 1931. After the republic had been proclaimed Macià called me to become the head of the press of the Parliament of Catalonia. Later I became the secretary to Ventura Gassol when he was the Secretary of Culture.

After Macià Lluís Companys came along. Were you also there?

I was next to Companys when on October 6, 1934, he proclaimed the Catalan State from the Generalitat.

What was your duty that day?

I was to transmit the orders of Companys by telephone, but we failed that day and wound up in jail.

And now we're in 1936. What happened then?

In the first place let me mention that in 1936 I married Ester Cadafau, a Catalan patriot like myself, and with whom I have had two sons, Ariel and Jordi, and who always has supported me in my ideals about our country.

I was at the time the Commissioner of Shows for the Generalitat of Catalonia. All of the theaters and cinemas depended on me; my office was

L'ENTREVISTA

Recull de contes

per Carme Roig

at the Liceu. My idea was to renovate theater in Spain, where not much had changed in the last 40 years. Generalitat also sent me to Russia and to Czechoslovakia. When I returned however I had problems with FAI (International Anarchist Federation) which had taken over the theater box offices to buy arms. I reported this to Generalitat but the FAI made an attempt on my life and Companys advised and ordered me to leave the country.

Where did you go this time?

To France again, but now the atmosphere was very dark because they were anticipating Hitler's invasion, so, despite some opposition from my wife we went to Mexico where President Cárdenas welcomed us with open arms.

How did you make a living in Mexico?

The Mexican government allowed me to work in the Department of Bellas Artes. There, with a choreographer from Chicago we gathered together 150 young boys and girls from the street and taught them how to dance typical Mexican dances. We took the show to Broadway, New York, where it had a 5 weeks run and was very successful.

And then you remained in the United States...

Yes, we decided to stay and live in New York.

What did you do in New York?

With the people of the Casal Català we formed the group Free Catalonia. We all had the same ideals and we made contact with many politicians and diplomats from this country. As a result of our efforts and together with J. M. Fontanals and J. Ventura i Sureda we started the so-called "Case of Catalonia" and prepared an Appeal to the United Nations at the International Conference of San Francisco of 1945. We headed the Catalan representation for all of the casals and Catalan organizations of America, to defend the case of Catalonia before the United Nations to achieve independence for a Catalan State.

How did you make a living?

I did translating. I have been doing that ever since. At that time I spoke seven languages: Catalan, Spanish, English, French, Italian, Portuguese, and Rumanian and in addition I understood Russian and German. I worked at Berlitz Schools for 18 years as head of the department of translations. Later I worked with the US Army as a civilian at Fort Bragg, NC, also

as a translator.

And finally Los Angeles...

That's right. I worked here for ten years for Paramount Pictures writing scripts. In New York I also had worked for Fox.

And since you've mentioned scripts, what can you tell me about Josep Carner i Ribalta, the writer?

During my life I have published 20 books, all of them written in Catalan.

Which of these would you say stand out?

Among others I like to recall 'Francesc Macià', 1931. "Catalans in the Discovery and Colonization of California". "Gaspar de Portolà, the conqueror of California, 1971. "From Balaguer to New York via Moscou and Prats de Molló: A Memoir", 1972. "The Earthly Charms", 1958, the 1960 Joan Maragall Prize winner.

In this collection we see a number of books on Catalans in California and Gaspar de Portolà. What has your research been on this subject?

I have been always very interested in these matters and have studied them in depth. The book on Gaspar de Portolà was translated into English. Now, in January 1985, the 200th anniversary of his death will be observed and a series of lectures will be given in San Francisco. I will be offering one of them. I am also a 'Chevalier' of Gaspar de Portolà.

And what are you involved at present?

On the one hand I am preparing a book in English which will explain for the first time to the American public who Catalans are. I am also preparing a script for an educational film called "Utopia" which will be performed by an American university. Finally, during my leisure time, together with my wife, I take artistic painting courses at Moorpark College, which is in the neighborhood of my home.

In all of these years here, have you ever returned to Catalonia?

Yes, the first time was in 1969. Then I returned in 1970 because on June 20th a square was named Plaça Josep Carner i Ribalta in the city of Balaguer. By the way, among those present at the ceremony was today's president of La Generalitat, Sr. Jordi Pujol, at that time a nationalist fighter for the cause of Catalonia. From that time I have returned several times.

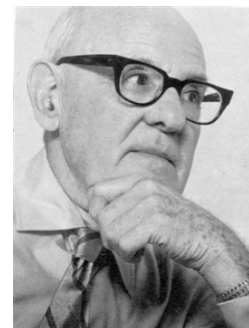
Finally, to end, we would like to know what you think our Casal should be?

My opinion is that a Catalan Casal should have a double objective: on the one hand it should be a vehicle to gather Catalan families which, being so far away from their homeland, can feel united through Casal, and on the other hand, it should represent Catalonia, with all the responsibilities that this entails. It should represent the Catalans that are not within the Spanish State and be a point from which we can fight for our Catalan ideals.

We would like to thank here Sr. Carner i Ribalta for his time and the opportunity he has given us to write this article which, as we noted at the start, is a sort of history of Catalonia explained by someone who has lived it intensely.

Jordi Torrens i Maribel Amer

This article, originally in Catala, was published in Butlletí No. 5, Winter of 1985

Josep Carner i Ribalta
© Família Carner

VIATJANT PER CALIFÒRNIA/ TRAVELING AROUND CALIFORNIA

Bloc de l'Estel Carbó Vinaixa

Blog: www.a9554km.com

El Death Valley va ser el primer parc nacional que vam visitar quan vam traslladar-nos a viure a Califòrnia. Tres anys i mig després, hi vam tornar amb uns amics. En el post d'avui compartim alguns dels llocs més rellevants de la visita. Com en la primera vegada, també hi vam passar un dia i vam visitar la part sud del parc.

Death Valley was the first national park that we visited when we moved to California. We returned three and a half years later with some friends. In today's posting we would like to share some of the most relevant locations of this park. As the first, we spent the entire day there and visited its southern section.

El més recomanable és fer nit a Shoshone, un poblet de molt pocs habitants situat a l'entrada sud del Death Valley. Si arribeu abans de les 9 de la nit, us recomanem anar a sopar al Saloon "Crowbar Cafe & Saloon" que hi ha a l'altre costat de la carretera, just davant del motel Shoshone Inn, l'únic motel del poble (no té pèrdua). Al matí, abans de marxar, feu una ullada al museu del costat del Saloon. Hi ha una gran col·lecció de fotografies antigues d'aquesta zona.

I strongly advise to spend the night in Sheshone, a small town with few inhabitants located at the south entrance to Death Valley. If you arrive before 9 PM, I suggest you have supper at the Sallon, the "Crowbar Cafe & Saloon", which is on the other side of the road in front of the Shoshone Inn motel, the only motel in town. You can't get lost here. In the morning, before departing, take a look at the museum next to the Saloon. There is a great collection of old photos of the area.

VIATJANT PER CALIFÒRNIA/ TRAVELING AROUND CALIFORNIA

Bloc de l'Estel Carbó Vinaixa

Blog: www.a9554km.com

De bon matí, s'agafa la carretera 178, direcció Bad Water, que és la carretera que anirem resseguint durant gran part del dia. Aneu carregats de gasolina perquè en aquesta zona les gasolineres escassegen. Ah, i no us oblideu de portar molta aigua!

Early in the morning take Highway 178, toward Bad Water. This is the road that we will be following during most of the day. Make sure you have a full tank of gas because there aren't many gas stations in this place. Oh, and don't forget to bring along a lot of water!

Badwater és de les formacions naturals més interessants del parc. Fa uns 22.000 anys era un llac immens que cobria tota la vall. És el punt més baix dels Estats Units, situat a uns 86 metres per sota el nivell del mar.

Badwater is one of the most interesting natural formations of the park. Some 22,000 years ago it was an immense lake that covered the whole

Devils Golf Course és una extensa salina en ple desert. Camineu per entre les roques i feu una ullada de molt a prop de les formacions de sorra i sal.

Devils Golf Course is a huge salt field in the middle of the desert. Walk between the rocks and take a close look at the formations of salt and sand.

Mosaic Canyon

A mesura que t'endinses pel canyó, el camí es va estrenyent, fent que les parets de roca de marbre polit cada vegada estiguin més a prop teu. A uns 2 quilòmetres, el camí queda bloquejat per una cascada seca. Aquesta segona vegada que hi vam anar, la calor començava a ser força insuportable. Està prohibit l'accés durant els mesos més calorosos.

As you go further into the canyon, the road gets narrower, causing the polished marble rock walls to be closer and closer to you. At about 2 kilometers, the road is blocked by a dry waterfall. This second time of our visit the heat was threatening to be unbearable. It was prohibited to access this location during the hottest months.

Artists Palette

En aquestes muntanyes, els pigments minerals naturals han donat diferents colors a les pedres volcàniques fent que s'hi puguin veure colors vermells, roses, grocs i verds.

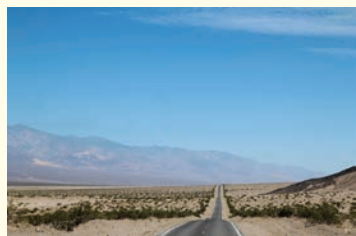
In these mountains the natural occurring mineral pigments have colored the volcanic rocks making the place alive with reds, pinks, yellows and greens.

Zabriskie Point

Us heu de desviar una mica a la dreta, agafant la carretera 190. És un dels fenòmens geològics més fascinants de la vall. Està compost de sediments del Furnace Creek Lake, que es va assecar fa 5 milions d'anys, molt abans que el Death Valley existís.

You have to detour a little to your right taking Highway 190. This is one of the most fascinating geological phenomena of the valley. It is composed of the sediments of Furnace Creek Lake, which was dried 5 million years ago, long before Death Valley existed.

Mesquite Flat Sand Dunes

Sobta molt veure quilòmetres i quilòmetres de dunes de sorra fina plan tades al bell mig d'aquest desert àrid. Si disposeu de temps, val la pena quedar-se a veure la posta de sol.

It is very surprising to see miles and miles of very fine sand dunes in the middle of this arid desert. If you have time it is worthwhile to see the sunset.